

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA MOLDAVA NAD BODVOU

2022 – 2027

OBSAH

1. Teoretické východiská a právny rámec komunitného plánovania	13
1.1 Definícia základných pojmov	13
1.2 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb	17
1.3 Kompetencie a úlohy mesta v oblasti sociálnych služieb	19
2. Národné priority rozvoja sociálnych služieb	26
2.1. Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb	26
2.2. Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti	27
2.3. Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby	27
2.4. Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb	28
3. Komunitný plán sociálnych služieb definícia a ciele	29
3.1 Komunitný plán sociálnych služieb definícia a ciele	29
3.2 Tvorba Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Moldava nad Bodvou	30
4. Analýza poskytovaných sociálnych služieb	34
4.1 Analýza poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode KSK	34
4.2 Analýza poskytovania sociálnych služieb v okrese Košice-okolie	36
4.3 Analýza poskytovania sociálnych služieb v Moldave nad Bodvou	37
4.3.1 Sociálne služby v pôsobnosti Mesta	37
4.3.2 Sociálne služby poskytované inými poskytovateľmi sociálnej služby	40
5. Analýza sociologických a demografických údajov mesta Moldava nad Bodvou	42
5.1 Základné charakteristiky mesta	42
5.2 Prehľad o počte a skladbe obyvateľov mesta Moldava nad Bodvou	43
5.3 Veková štruktúra obyvateľstva	44
5.4 Prehľad o nezamestnanosti v meste Moldava nad Bodvou	47
6. Analýza potrieb prijímateľov sociálnych služieb a obyvateľov mesta Moldava nad Bodvou	48
7. SWOT analýza sociálnych služieb mesta Moldava nad Bodvou	62
8. Identifikácia cieľových skupín	66
8.1 Cieľová skupina - Seniori a občania ŤZP	66

8.2 Rodina, deti a mládež	69
8.3 Margilizovaná rómska komunita	73
9. Strategické ciele a opatrenia	76
9.1 Cieľová skupina seniori a občania ŤZP	77
9.1.1 Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí	77
9.1.2 Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami	82
9.2 Cieľová skupina rodina, deti a mládež	84
9.2.1 Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami	84
9.2.2 Starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov mesta	85
9.2.3 Podpora rodín s deťmi a mládeže	86
9.3 Cieľová skupina margilizovaná rómska komunita	88
9.3.1 Skvalitnenie života MRK	88
9.3.2 Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami	90
9.4 Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb	91
10. Monitorovanie a hodnotenie komunitného plánu	94
10.1 Účasť na komunitnom plánovaní	94
10.2 Zmena komunitného plánu	94
10.3 Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb	95
11. Záver	96

Kvalita nového komunitného plánu sociálnych služieb na roky 2022 –2027 spočíva najmä v spolupráci. Ďakujem preto všetkým, ktorí sa na vytvorení tohto plánu podieľali – členom a vedúcim pracovných skupín, ale aj všetkým obyvateľom mesta, ktorí tento dokument svojimi pripomienkami a podnetmi pomáhali vytvárať. Našou snahou a záväzkom je, aby sme v ďalšom období postupne zabezpečovali určené úlohy a ciele. S pokorou a spoločne.

JUDr. Ing. Slavomír Borovský
primátor mesta

ÚVOD

Komunitná práca v obci je systematický, cieľavedomý proces zlepšovania sociálnych vzťahov medzi záujmovými skupinami obyvateľov obce a inštitúciami, ktoré formujú ich každodennú realitu. Cieľom komunitnej práce v obci je motivovať obyvateľov obce a inštitúcie k hľadaniu a formulovaniu spoločných cieľov, ako aj foriem spolupráce na ich dosahovaní. Aktivizácia členov komunity je predpokladom zvyšovania ich súdržnosti a dlhodobého rozvoja komunity. Aktivizácia členov komunity je výsledkom uvedomenia si, že úroveň komunitného života je jedným z limitujúcich faktorov ich vlastného individuálneho rozvoja. Filozofickým zmyslom komunitnej práce je podpora lokálnej demokracie.

Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké sociálne služby treba vytvoriť?
- Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov mesta a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín.

Hlavným zámerom realizácie komunitného plánu sociálnych služieb je spokojnosť občanov s poskytovanými službami v meste, zvýšenie kvality života, aktívny záujem ľudí o udržateľnosť a rozvoj komunity mesta.

„Na konci každého nášho snaženia by mal byť človek. O to viac, ak ide o človeka, ktorý našu pomoc nevyhnutne potrebuje“.

POUŽITÉ ZDROJE

Národné priority rozvoja sociálnych služieb. 2015-2020. Bratislava: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, 2014.

Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike. 2011. MPSVR SR

World Health Organisation, The World Bank. (2011). World report on disability. s. 305
Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike. 2011.MPSVR SR

Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike. 2011.MPSVR SR

MATOUŠEK, O. Metody a řízení sociální práce. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-548-2

MATOUŠEK, O. Metody a řízení sociální práce. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-548-2

Šprocha - Vaňo - Bleha: Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035
Prognostický ústav Slovenskej akadémie vied, INFOSTAT -Výskumné demografické centrum,
Katedra humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského.
Bratislava. ISBN 978-80-89019-25-0).

Katarína Smatanová, Prestupné bývanie, Úrad , splnomocnenca pre rómske komunity,2019).

Zákon č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Zákon č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v znení neskorších predpisov;

Zákon 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov;

Vyhláška č. 103/2018 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov;

Zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a o príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých predpisov,

Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov;

Zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

Zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov

Zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

VZN č. 108 o sociálnych službách

VZN č. 98 o poskytnutí príspevku na stravovanie pre dôchodcov

VZN č. 96 o poskytovaní nenávratných finančných príspevkoch obyvateľom Mesta v čase hmotnej núdze, v čase náhlej núdze a iných nenávratných finančných príspevkov z rozpočtu mesta

VZN č. 55 o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele

www.employment.gov.sk

www.vucke.sk

www.statistics.sk

www.moldava.sk

www.wikipedia.sk

ZOZNAM SKRATIEK:

KPSS – komunitný plán sociálnych služieb

MsZ – Mestské zastupiteľstvo

KSK – Košický samosprávny kraj

PO – právnická osoba

ŤZP – ťažko zdravotne postihnutý

SS – sociálna služba

ZSS – zariadenia sociálnych služieb

ZpS – zariadenie pre seniorov

DSS – domov sociálnych služieb

DC – denné centrum

KC – komunitné centrum

Mesto – mesto Moldava nad Bodvou

MsÚ – Mestský úrad

SO – sociálne oddelenie

VJM – vyučovacím jazykom maďarským

VZN – všeobecne záväzné nariadenie

sólo – samostatne vyplácaný dôchodok

pokl. schop. VZČ - pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť

ÚPSVaR – Úrad práce sociálnych vecí a rodiny

NS – náhradná starostlivosť

OMV – osobné motorové vozidlo

SPODaSK – sociálnoprávna ochrana detí asociálna kuratela

PSVR-práce, sociálnych vecí a rodiny

CDR - centrum pre deti a rodiny

DeD – detský domov

DHN – dávka v hmotnej núdzi

PnD – prídavok na dieťa

RP – rodičovský príspevok

MRK – marginalizované rómske komunity

EHP – európsky hospodársky priestor

Zákon 448/2008 Z.z. – Zákon 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

VYSVETLENIE POJMOV:

Index ekonomického zaťaženia –vyjadruje počet osôb v predproduktívnom veku (0 –14 rokov) a poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v produktívnom veku (15 –64 rokov) (*zdroj:www: slovak.statistics.sk*)

Index ekonomickej závislosti starých ľudí –vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku 65+ rokov na 100 osôb v produktívnom veku 15 –64 rokov (*zdroj:www: slovak.statistics.sk*)

Index ekonomickej závislosti mladých ľudí –vyjadruje počet osôb v predproduktívnom veku 0 –14 rokov na 100 osôb v produktívnom veku 15 –64 rokov (*zdroj:www: slovak.statistics.sk*)

Index starnutia (Sauvyho index) –vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku (0 –14 rokov) (*zdroj:www: slovak.statistics.sk*)

ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV

- Tabuľka 1 Prehľad poskytovateľov sociálnych služieb podľa druhu poskytovanej sociálnej služby pôsobiacich v okrese Košice-okolie k 31.12.2020, Zdroj Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb KSK
- Tabuľka 2 Počet obyvateľov, ktorí si uplatnili nárok na poskytovanie opatrovateľskej služby
- Tabuľka 3 Financovanie opatrovateľskej služby
- Tabuľka 4 Počet obyvateľov, ktorí navštevovali denné centrum
- Tabuľka 5 Financovanie denného centra
- Tabuľka 6 Priemerný počet obyvateľov, ktorí využívajú služby komunitného centra
- Tabuľka 7 Financovanie komunitného centra
- Tabuľka 8 Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia 2011-2020
- Tabuľka 9 Okresy Slovenska s najvyšším populačným potenciálom, 2012, 2035
- Tabuľka 10 Veková štruktúra obyvateľstva
- Tabuľka 11 Okresy Slovenska s najmladším obyvateľstvom, 2012, 2035
- Tabuľka 12 Počet uchádzačov o zamestnanie v meste Moldava nad Bodvou
- Tabuľka 13 Prehľad počtu poberateľov dôchodkov v okrese Košice okolie za obdobie 2016 – 2020.
- Tabuľka 14 Počet osôb s ŤZP v Meste Moldava nad Bodvou
- Tabuľka 15 Počet držiteľov preukazu ŤZP a parkovacieho preukazu v Meste Moldava nad Bodvou
- Tabuľka 16 Počet poberateľov dávok pre cieľovú skupinu seniori a ŤZP poskytovaných prostredníctvom ÚPSVaR v meste Moldava nad Bodvou
- Tabuľka 17 Prehľad vydaných rozhodnutí mesta v Moldava nad Bodvou o odkázanosti v rokoch 2016-2020. Zdroj: MsÚ Moldava nad Bodvou
- Tabuľka 18 Prehľad počtu klientov Denného centra za obdobie od 01.02.2019 do 31.12.2020
- Tabuľka 19 Prehľad stravníkov za obdobie rokov 2016 až 2020
- Tabuľka 20 Počet prijímateľov vianočného príspevku za obdobie rokov 2016 až 2020
- Tabuľka 21 Prehľad materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Moldava nad Bodvou
- Tabuľka 22 Prehľad škôl pôsobiacich na území mesta Moldava nad Bodvou
- Tabuľka 23 Počet poberateľov dávok poskytovaných cieľovej skupine Rodina, deti a mládež prostredníctvom ÚPSVaR v meste Moldava nad Bodvou
- Tabuľka 24 Osobitný príjemca

Tabuľka 25 Počet opustených detí na území Slovenskej republiky za jednotlivé roky

Graf č. 1 Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb

Graf č. 2 Počet obyvateľov v rokoch 2010 - 2020

Graf č. 3 Počet obyvateľov podľa veku

Graf č. 4 Percentuálne rozdelenie obyvateľov Mesta podľa vekových skupín

Graf č. 5 Pohlavie

Graf č. 6 Veková kategória

Graf č. 7 Vzdelanie

Graf č. 8 Sociálne postavenie

Graf č. 9 Celková spokojnosť obyvateľov

Graf č. 10 Zostať žiť v meste

Graf č. 11 Navštevované a využívané miesta Mesta

Graf č. 12 Bývanie v Meste

Graf č. 13 Podnikanie v Meste

Graf č. 14 Sociálne služby v Meste

Graf č. 15 Komunitný život v Meste

Graf č. 16 Voľný čas-kultúra

Graf č. 17 Obchody v Meste

Graf č. 18 Problémy v Meste

Graf č. 19 Na koho sa obrátite

Graf č. 20 Využívané sociálne služby

Graf č. 21 Spokojnosť so sociálnymi službami

Graf č. 22 Forma sociálnej služby

Graf č. 23 Rozsah poskytovania sociálnej služby

Graf č. 24 Najohrozenejšie skupiny obyvateľstva

Graf č. 25 Informovanosť

1. TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ A PRÁVNÝ RÁMEC KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

1.1 Definícia základných pojmov

Deinštitucionalizácia – jeden zo základných prostriedkov prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť, ktorý v rámci viacerých spojených procesov predpokladá úplné zatvorenie a zrušenie inštitucionálnych služieb starostlivosti a zároveň vytvorenie, rozvoj a podporu efektívnej siete nových alebo existujúcich alternatívnych komunitných služieb pre obyvateľov daného územného spoločenstva. Deinštitucionalizácia je proces prechodu od inštitucionálnej starostlivosti ku komunitným službám, ktoré zabezpečujú jednotlivcovi nezávislý život, aktivitu a sociálnu participáciu (*zdroj: Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike. 2011. MPSVR SR*).

Inštitúcia – každé prostredie, v ktorom osoby s postihnutím, seniori alebo deti žijú spolu mimo svojej rodiny; prostredie, kde nemajú ľudia kontrolu nad vlastným životom a každodennými aktivitami (*zdroj: World Health Organisation, The World Bank. (2011). World report on disability. s. 305*).

Inštitucionálna starostlivosť -každý typ pobytovej služby, kde: prijímatelia sociálnej služby sú izolovaní od širšieho spoločenstva a/alebo sú nútení k spoločnému žitiu, prijímatelia sociálnych služieb nemajú dostatočnú moc nad svojimi životmi a nad rozhodnutiami, ktoré sa ich týkajú, požiadavky samotnej organizácie majú tendenciu byť nadradené nad individuálne potreby jednotlivých prijímateľov služieb (*zdroj: Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike. 2011. MPSVR SR*).

Inštitucionálna kultúra –súbor negatívnych vplyvov pôsobiach na osoby žijúce v inštitúcii, ktorej hlavnými znakmi sú: depersonalizácia –odňatie osobného vlastníctva, znakov a symbolov vlastnej jedinečnosti a ľudskosti, rigidné a stereotypné a rutinné aktivity-pevne stanovený čas a štruktúra aktivít, nerešpektovanie osobných potrieb a preferencií, paušalizované liečebné a odborné postupy –s ľuďmi sa pracuje hromadne, bez rešpektovania súkromia a individuality, sociálny odstup a paternalizmus –ten predstavuje odlišné postavenie personálu a klientov, nevyvážený vzťah moci, segregovanosť od lokálnej komunity – excentrická poloha zariadení sociálnych služieb, odstup od lokálnej komunity a koncentrácia

služieb na jednom mieste, naučená pasivita –získané pasívne správanie ľudí a ich bezmocnosť, nedostatočne rozvinuté sociálne vzťahy (zdroj: *Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike. 2011.MPSVR SR*).

Komunita z hľadiska komplexného pohľadu je spoločenstvo ľudí, ktorí žijú v geograficky definovanej oblasti a medzi nimi existujú vzájomné sociálne väzby (v zmysle príbuzenstva, priateľstva a známosti v geografickej oblasti a tiež v zmysle účasti na aktivitách komunity a niektorých formách ekonomickej zmeny, napr. kupovanie tovaru a služieb..) a ktorí sú citovo viazaní k sebe navzájom a k miestu, kde žijú (zdroj: *MATOUŠEK, O. Metody a řízení sociální práce. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-548-2*).

Komunitný plán je dokument, ktorý je výsledkom rokovaní medzi všetkými účastníkmi procesu, reaguje na miestne sociálne problémy, navrhuje kroky k riešeniu. Vytvára krátkodobé aj dlhodobé ciele a priority rozvoja sociálnych služieb v danej obci (meste, regióne).(zdroj: *MATOUŠEK, O. Metody a řízení sociální práce. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-548-2*).

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda plánovania sociálnych a komunitných služieb tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých obyvateľov lokality proces zisťovania potrieb jednotlivca, definovania finančných a nefinančných zdrojov a hľadania najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb je vhodný spôsob, ako začať spoluprácu v komunite a vytváranie trvalejších komunitných partnerstiev.

Sociálna služba – odborné, obslužné a ďalšie činnosti, alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na: zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby vytváranie podmienok na podporu rodín s deťmi predchádzanie, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie resp. sociálneho vylúčenia osoby, rodiny, komunity zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopností fyzickej osoby viesť samostatný život a napomôcť jej spoločenskej integrácii.(zdroj: *Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov*)

Krízová sociálna situácia - ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou. (zdroj: *Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov*).

Nepriaznivá sociálna situácia –ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z dôvodov uvedených v zákone. (zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov /Ďalej len zákon č. 488/2008 Z.z./).

Nízko prahový charakter sociálnej služby – služba, ktorá je pre fyzickú osobu ľahko dostupná najmä vzhľadom na miesto, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava, a na výšku úhrady za sociálnu službu; poskytuje sa anonymne bez preukazovania identity dokladom totožnosti a bez ohľadu na prejavy požitia návykovej látky; cieľom je uľahčiť fyzickej osobe kontakt so sociálnym prostredím, prístup k sociálnym službám alebo k podpore a pomoci, a tým podporiť jej začlenenie do spoločnosti. (zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov).

Odborné činnosti – činnosti realizované pri poskytovaní sociálnych služieb, medzi ktoré patrí napríklad základné a špecializované sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, sociálna rehabilitácia, preventívna aktivita, rozvoj pracovných zručností, pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby, ošetrovateľská starostlivosť a ďalšie. (zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov).

Obslužné činnosti – činnosti realizované pri poskytovaní sociálnych služieb, medzi ktoré patrí ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie, údržba bielizne a šatstva a poskytovanie vecných plnení spojených s poskytovaním ambulantnej sociálnej služby v spoločných priestoroch. (zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov).

Partnerstvo - zoskupenie osôb vytvorené na účel realizácie projektov alebo programov na predchádzanie vzniku alebo zmiernenie nepriaznivých sociálnych situácií fyzických osôb alebo na riešenie týchto situácií a projekty alebo programy komunitnej práce. Partnerstvo môže byť vytvorené najmä obcou, vyšším územným celkom, úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcami komunity a inou osobou. (zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov).

Poskytovateľ sociálnej služby—fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje sociálne služby (zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov).

Verejný poskytovateľ sociálnej služby – a) obec

b) právnická osoba zriadená alebo založená obcou,

c) právnická osoba zriadená alebo založená vyšším územným celkom

Neverejný poskytovateľ sociálnej služby- fyzická alebo právnická osoba, (napr. občianske združenie, nezisková organizácia, cirkevná organizácia, obchodné spoločnosti). (zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov).

Preventívna aktivita – odborná činnosť zameraná na predchádzanie rizikovému správaniu fyzickej osoby, rodiny alebo komunity a na predchádzanie rizikovým situáciám a na ich prekonanie alebo riešenie. (zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov).

Prijímateľ sociálnej služby –fyzická osoba, ktorej sa poskytuje sociálna služba za podmienok ustanovených zákonom. (zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov).

Sociálna služba – odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- f) zosúladenie rodinného života a pracovného života.

(zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov).

Sociálne poradenstvo –odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Vykonáva sa na úrovni základného sociálneho poradenstva a špecializovaného sociálneho poradenstva. (zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov).

1.2 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

Aktuálne východiská sociálnych služieb je potrebné vnímať v kontexte viacerých ľudsko-právnych dokumentov, Ústavy Slovenskej republiky a Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 -2030. Základné východiská je možné ďalej vidieť v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý Slovenská republika ratifikovala v roku 2010 a je súčasťou našej legislatívy. V súlade s týmto Dohovorom sa následne upravujú viaceré legislatívne dokumenty a ním je aj výrazne ovplyvnený zákon o sociálnych službách. Ústava Slovenskej republiky a aj viaceré medzinárodné dokumenty určujú základné východisko pre poskytovanie sociálnych služieb.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) upravuje podmienky poskytovania sociálnych služieb. Zákon o sociálnych službách:

- upravuje právne vzťahy a podmienky poskytovania sociálnych služieb, ktorých cieľom je podporovať sociálne začlenenie občanov a uspokojovať sociálne potreby ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii (za nepriaznivú sociálnu situáciu sa považuje stav sociálnej núdze občana - fyzickej osoby, rodiny a komunity, v ktorom sa táto osoba, rodina, komunita nachádza z dôvodu, že nemá zabezpečené základné životné potreby, pre svoje životné návyky, pre spôsob života, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, pre dovŕšenie dôchodkového veku, pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo z dôvodu, že sa stala obeťou obchodovania s ľuďmi);
- zaručuje právo fyzickej osoby na poskytnutie sociálnej služby alebo zabezpečenie jej poskytnutia a právo výberu poskytovateľa, za splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom a ďalšie práva pri poskytovaní sociálnych služieb.
- upravuje povinnosti poskytovateľa sociálnej služby (povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnej služby - tzv. štandardy kvality - napríklad

vypracovať individuálny rozvojový plán klienta, dodržiavať maximálny počet klientov na jedného zamestnanca a za účelom zvýšenia profesionality práce vypracovať a uskutočňovať program supervízie.

- definuje sociálne služby ako služby verejného záujmu, ktoré sú poskytované bez dosiahnutia zisku;
- rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy a nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené nasledovne:

1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb:

- nocľaháreň;
- útulok;
- domov na pol ceste;
- nízkoprahové denné centrum;
- zariadenie núdzového bývania.

2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi:

- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života;
- zariadenie dočasnej starostlivosti o deti;
- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu.

3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:

- zariadenie podporovaného bývania;
- zariadenie pre seniorov;
- zariadenie opatrovateľskej služby;
- rehabilitačné stredisko;
- domov sociálnych služieb;
- špecializované zariadenie;
- denný stacionár;
- opatrovateľská služba;
- prepravná služba;

- sprievodcovská a predčitateľská služba;
- tlmočnická služba;
- sprostredkovanie tlmočnickej služby;
- sprostredkovanie osobnej asistencie;
- požičiavanie pomôcok.

4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií:

- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci;
- krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

5. Podporné služby:

- odľahčovacia služba;
- pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností;
- denné centrum;
- integračné centrum;
- jedáleň;
- pracovňa;
- stredisko osobnej hygieny.

1.3 Kompetencie a úlohy mesta v oblasti sociálnych služieb

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Sociálnu problematiku rieši nasledujúca legislatíva SR:

- zákon č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v znení neskorších predpisov;

- zákon 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov;
- vyhláška č. 103/2018 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a o príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých predpisov,
- zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov;
- zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov.
- zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov
- zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Miestna legislatíva

- všeobecné záväzné nariadenia obce, ktoré sa týkajú sociálnej problematiky.

Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy:

Pôsobnosť obce

Obec:

a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,

- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o
- odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
  - zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
  - odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
  - povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 3 ods. 11 a 12,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
- sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,
  - sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
  - opatrovateľskej služby,
  - prepravnej služby,
  - odľahčovacej služby,
  - pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa §12,
- h) uzatvára zmluvu
- o poskytovaní sociálnej služby,
  - o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
  - o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladáť a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) je povinná poskytovať finančný príspevok podľa § 78a na základe písomnej zmluvy podľa

- osobitného predpisu,
- l) poskytuje podľa § 75 ods.1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
  - m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
  - n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 8 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
  - o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a s finančným príspevkom podľa § 78a,
  - p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene o) a kontroluje ich plnenie,
  - q) vedie evidenciu
    - posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
    - rozhodnutí podľa písmena c),
    - prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
  - r) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
  - s) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
  - t) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu,
  - u) môže poveriť právnickú osobu, ktorú zriadila alebo založila, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku podľa písmena d).
  - v) môže poskytovať finančný príspevok podľa § 78a ods. 8 na základe písomnej zmluvy podľa osobitného predpisu.13)

Kompetencie vyplývajúce zo zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Pôsobnosť obce

1. Obec pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti

a) vykonáva

- opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb podľa § 10,
- opatrenia podľa § 11 ods. 1,

b) organizuje

- výchovné programy alebo sociálne programy pre deti, ktorým bolo orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo súdom uložené výchovné opatrenie,
- programy na pomoc ohrozeným deťom a plnoletým fyzickým osobám a rodinám podľa § 11 ods. 1 písm. c) až e) v prostredí podľa § 4, 3. resocializačné programy,

c) spolupôsobí

- pri výkone výchovných opatrení uložených súdom alebo orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- pri pomoci deťom, pre ktoré orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva sociálnu kuratelu, a podieľa sa na spracovaní a plnení plánu sociálnej práce s dieťaťom,
- pri úprave a obnove rodinných pomerov dieťaťa finančnou podporou podľa § 64 a 65,

d) poskytuje

- rodičovi dieťaťa alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, príspevok na dopravu do zariadenia podľa § 64 ods. 1 písm. a),
- informácie fyzickej osobe, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na podanie žiadosti o zapísanie do zoznamu žiadateľov a o subjektoch vykonávajúcich prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť,
- štatistické údaje z oblasti výkonu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- finančné prostriedky podľa § 65,

e) poskytuje pomoc

- dieťaťu v naliehavých prípadoch, najmä ak je ohrozený jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin,
- dieťaťu alebo plnoletej fyzickej osobe ohrozenej správaním člena rodiny, členov rodiny alebo správaním iných fyzických osôb,

- na zachovanie a úpravu vzájomných vzťahov medzi dieťaťom a rodičom a úpravu rodinných pomerov dieťaťa, ak bolo dieťa umiestené v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia alebo výchovného opatrenia,
- mladému dospelému po skončení náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti a ústavnej starostlivosti pri zabezpečení bývania a zamestnania,

f) poskytuje súčinnosť

- štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri zisťovaní rodinných pomerov, bytových pomerov a sociálnych pomerov dieťaťa a jeho rodiny na účely vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- zariadeniu pri zabezpečovaní osamostatnenia sa mladého dospelého,

g) utvára podmienky na prácu s komunitou,

h) zriaďuje zariadenia podľa potrieb obyvateľov na účel výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 45 až 48 a môže zriaďiť zariadenia podľa § 49, 50, 62 a 63 a oznamuje orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa §73 ods. 1 počet miest určených v týchto zariadeniach na vykonávanie rozhodnutí súdu,

i) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým by bolo možné zveriť dieťa do starostlivosti,

j) vyjadruje sa k spôsobu života fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, a jej rodiny podľa § 35 ods. 4 písm. d),

k) vedie evidenciu detí, rodín a plnoletých fyzických osôb, pre ktoré vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,

l) plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona a osobitných predpisov

2. Obec môže s výnimkou odseku 1 písm. c) prvého a druhého bodu, písmena d), písmena e) prvého a štvrtého bodu, písmena f), písmen g), j) až l) zabezpečiť výkon samosprávnej pôsobnosti aj prostredníctvom akreditovaného subjektu alebo prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ak sa nevyžaduje akreditácia na vykonávané opatrenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona.

Kompetencie vyplývajúce zo zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Pôsobnosť obce

Obec pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti:

a) rozhoduje o jednorazovej dávke v hmotnej núdzi,

- b) vykonáva poradenstvo pri zabezpečení základných životných podmienok a pri pomoci v hmotnej núdzi,
- c) uzatvára s občanom v hmotnej núdzi písomnú dohodu o vykonávaní menších obecných služieb podľa § 12 ods. 4 písm. c) a oznamuje uzatvorenie a skončenie dohody o vykonávaní menších obecných služieb s občanom v hmotnej núdzi úradu, ktorý poskytuje tomuto občanovi dávku a príspevky.

Sociálnu problematiku mesta rieši nasledujúca legislatíva:

- VZN č. 108 o sociálnych službách
- VZN č. 98 o poskytnutí príspevku na stravovanie pre dôchodcov
- VZN č. 96 o poskytovaní nenávratných finančných príspevkoch obyvateľom Mesta v čase hmotnej núdze, v čase náhlej núdze a iných nenávratných finančných príspevkov z rozpočtu mesta
- VZN č. 55 o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele

2 NÁRODNÉ PRIORITY ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB NA ROKY 2021-2030

2.1 Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade so potrebami cieľových skupín sociálnych služieb

Zdôvodnenie(legitimita): Ide o národnú prioritu, ktorá nadväzuje na národné priority z predchádzajúceho obdobia, ktoré neboli dostatočne systémovo riešené a účinne naplňané. Aj keď sa pri niektorých druhoch sociálnych služieb pôvodne vymedzených ako komunitné (viď príloha 1 NPRSS 2015-2020) dosiahlo zvýšenie ich dostupnosti (zvýšený počet prijímateľov, poskytovateľov i vynaložených prostriedkov), vývoj v jednotlivých sektoroch sociálnych služieb bol nerovnomerný. V prípade, že niektoré druhy sociálnych služieb alebo odborných činností podporujúcich komunitný charakter intervencií, nebol podporený z európskych zdrojov, ani z finančného príspevku MPSVR SR, v priebehu rokov sa ich dostupnosť znižovala. Prioritné je preto naďalej podporovať rozvoj nových, ale aj existujúcich sociálnych služieb a odborných činností komunitného charakteru s prihliadnutím na ich miestnu, druhovú a finančnú dostupnosť aj s využitím moderných technológií. V súlade so zameraním NP1 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby komunitného charakteru do celkového systému financovania sociálnych služieb. Rovnako je potrebné nastaviť mechanizmy financovania samosprávy pre naplňanie jej originálnych pôsobností v oblasti sociálnych služieb a podporiť samosprávu k vytváraniu funkčných zoskupení samospráv za týmto účelom. (Zdroj: <https://www.employment.gov.sk>)

Súčasťou NP1 je aj systémové uchopenie a realizácia transformácie a deinštitucionalizácie sociálnych služieb. Tieto sú doposiaľ v povedomí verejnosti (laickej i časti odbornej) spravidla chápané len ako „projektový produkt“, vzťahujú sa prakticky výlučne na veľkokapacitné zariadenia sociálnych služieb podmienené odkázanosťou, ktoré sa zapojili do národných projektov. K transformácii a deinštitucionalizácii sa pristupuje najmä v optike „opúšťania domovov sociálnych služieb a prechodu do domčekov“, bez ich dôslednejšieho vzťahovania k potrebe štrukturálnych zmien v celom systéme sociálnych služieb, dokonca v celom systéme verejných služieb poskytovaných najmä na úrovni komunity (zdravotnícke, prepravné, vzdelávacie, iné sociálne, komunikačné, stavebné a iné verejné služby). Transformácia, deinštitucionalizácia a prístupnosť nie sú dlhodobo dôsledne interpretované ako ľudsko-právna otázka, ktorej riešenie si vyžaduje systémové riešenia na rozličných úrovniach (národná, regionálna, miestna, organizačná, profesijná, na úrovni rodiny, atď.).

(Zdroj: <https://www.employment.gov.sk>)

Naplnenie NP1 nebude preto možné bez realizácie národnej kampane zameranej na presadzovanie rovnosti príležitostí pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením (z akýchkoľvek dôvodov a na akomkoľvek základe). Vychádzajúc z takéhoto poňatia sa bude NP1 vzťahovať ku všetkým cieľovým skupinám sociálnych služieb a ich sektorom, vrátane sektora sociálnych služieb krízovej intervencie, najmä pre ľudí bez domova a marginalizované komunity a osobitne rozvoja komplexných (pobytových aj poradenských) sociálnych služieb krízovej intervencie pre obeť domáceho násilia. (Zdroj: <https://www.employment.gov.sk>)

2.2 Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

Zdôvodnenie (legitimita): Uvedená priorita nadväzuje na nenaplnenú prioritu z obdobia 2015-2020 a bezprostredne vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020-2024 (záväzok vlády SR vytvoriť novým zákonom o sociálnych službách upravený systém dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti, vrátane jeho financovania). Priorita odráža pretrvávajúce problémy so zabezpečením, financovaním a dostupnosťou ošetrovateľskej starostlivosti v relevantných druhoch sociálnych služieb, a to nielen sociálnych služieb podmienených odkázanosťou organizovaných pobytovou formou, ale aj ošetrovateľskej starostlivosti v rámci ambulantnej a terénnej formy sociálnych služieb. Pokračujúcou výzvou je poskytovanie integrovanej sociálno-ošetrovateľskej starostlivosti u osobitných cieľových skupín –napr. u starších osôb s pridruženými duševnými poruchami či u osôb s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom podmieneným kombináciou rozličných funkčných porúch. Osobitnou výzvou sa stáva zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti u cieľových skupín krízovej intervencie, napr. u osôb bez domova, s ohľadom na ich starnutie a zvyšujúcu sa incidenciu zdravotného postihnutia. V súlade so zameraním NP2 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby dlhodobej starostlivosti, vrátane zdrojov jej financovania. (Zdroj: <https://www.employment.gov.sk>)

2.3 Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

Zdôvodnenie (legitimita): Priorita vychádza z konceptu tzv. zdieľanej starostlivosti, teda takej, kde sa jednotlivé formy a sektory/subjekty starostlivosti vzájomne nevyklučujú (buď formálna –alebo neformálna; buď domáca –alebo pobytová, atď.), ale skôr dopĺňajú. Doterajšia prax ukazuje, že kvalitná starostlivosť o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby si vyžaduje komplementaritu jednotlivých segmentov starostlivosti (rodiny, širšieho podporného kruhu v komunite, komunitného dobrovoľníctva, formálnych služieb, atď.). Zároveň, že každý

z týchto segmentov potrebuje osobitnú verejnú podporu a posudzovanie špecifických „potrieb“ pre poskytovanie takejto podpory. Osobitne to platí v prípade neformálnej starostlivosti poskytovanej neformálne opatrojúcimi osobami (najmä z okruhu blízkych), kde sa podpora doposiaľ realizovala takmer výlučne nástrojmi náhrady za stratu príjmu z dôvodu intenzívnej starostlivosti (peňažný príspevok na opatrovanie) a základného sociálneho a zdravotného poistenia zo strany štátu. Nenapĺňala sa potreba podporovať túto cieľovú skupinu v oblasti podporných a odľahčovacích programov (služieb), zosúlad'ovania starostlivosti a práce, ochrany v oblasti pracovno-právnej, dodatkovej zdravotnej starostlivosti, v oblasti zvyšovania kompetencií v oblasti neformálnej starostlivosti (vzdelávania, tréningov, kurzov), technickej vybavenosti a podobne, pre jej kvalitné zabezpečovanie. Súčasťou napĺňania tejto NP je aj posilnenie reálnych podmienok pre uplatňovanie práva osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby vybrať si druh a formu podpory/pomoci, prostredie a poskytovateľa starostlivosti/sociálnej služby prostredníctvom zavedenia príspevku na starostlivosť podľa stupňa odkázanosti. (Zdroj: <https://www.employment.gov.sk>)

2.4 Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Zdôvodnenie (legitimita): Zvyšovanie kvality sociálnych služieb je jedným z dôležitých nástrojov pre zvyšovanie úrovne bezpečnosti a stability poskytovaných sociálnych služieb, ako aj dôležitým nástrojom pre zabezpečenie kvalitných komunitných služieb v rámci transformácie inštitucionálnej starostlivosti smerom ku sociálnym službám komunitného charakteru. Dôležitú úlohu v podpore zvyšovania kvality sociálnych služieb má výkon hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb (ďalej len „hodnotenie kvality“). Predmetom a účelom hodnotenia kvality je poskytnúť u hodnotených subjektov (poskytovateľov sociálnych služieb), čo najobjektívnejší nezávislý obraz o skutkovom stave miery plnenia podmienok kvality v čase hodnotenia a tým ich podporovať pri systematickom zabezpečovaní, udržiavaní a zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb. V oblasti sociálnych služieb bude MPSVR SR naďalej pristupovať k zvyšovaniu kvality v sociálnych službách podporou a modernizáciou dodržiavania kvality poskytovanej sociálnej služby, hodnotenia kvality poskytovanej sociálnej služby a stimuláciou previazanosti a účinnosti kontrolných a dohliadacích pôsobností príslušných orgánov vo veciach sociálnych služieb.

(Zdroj: <https://www.employment.gov.sk>)

3 KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB DEFINÍCIA A CIELE

3.1 Komunitný plán sociálnych služieb definícia a ciele

Hlavným nástrojom komunitného plánovania je komunitný plán sociálnych služieb, ktorý stanovuje krátkodobé ciele a priority a smeruje k dosiahnutiu dlhodobej vízie rozvoja sociálnych služieb v regióne. Jeho náplňou je identifikovať sociálne problémy mesta a zvoliť stratégiu ich riešenia so zreteľom na klienta, poskytovateľov služieb, technickej vybavenosti apod. Výsledkom je strategický dokument, ktorý reflektuje potreby a kapacitu komunity, snaží sa aktívne zapájať čo najväčší počet obyvateľov do jeho tvorby, čo prispieva k pocitu väčšej demokracie na lokálnej úrovni a teda napĺňa cieľ rozširovania a skvalitňovania poskytovania sociálnych služieb v meste.

Štát priamo v § 83, odsek 2 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ukladá obci vypracovanie a schválenie komunitného plánu sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadní miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na území obce a určí personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje podľa zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, podľa § 83 ods. 5

- a) analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- c) analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity

- týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec, vyšší územný celok a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,
- f) spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,
- g) podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

3.2 Tvorba Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Moldava nad Bodvou

Samotná tvorba KPSS prebiehala v štyroch fázach:

- a) Prípravná fáza
- b) Analytická fáza
- c) Strategická fáza
- d) Implementačná fáza

Prípravná fáza

Mesto Moldava nad Bodvou začalo s prípravami strategického dokumentu začiatkom roku 2021. V prípravnej fáze boli prostredníctvom oficiálnej stránky Mesta a Mestskej televízie boli obyvatelia Mesta informovaní o tvorbe Komunitného plánu a oslovení na spoluprácu.

Následne boli navrhnutí členovia riadiaceho výboru, spracovaný časový harmonogram jednotlivých etáp realizácie procesu komunitného plánovania a definované cieľové skupiny:

1. Seniori a ZŤP

2. Rodina, deti a mládež

3. Margilizovaná rómska komunita

Podľa zamerania cieľovej skupiny boli oslovené konkrétne subjekty pracujúce s konkrétnou skupinou, prijímatelia sociálnych služieb i verejnosť. Podľa prejavenej záujmu na tvorbe dokumentu boli zostavené tri pracovné skupiny. Medzitým prebiehala komunikácia online formou medzi pracovníkom Oddelenia sociálnych vecí MsÚ v Moldave nad Bodvou a členmi jednotlivých pracovných skupín.

Analytická fáza

Ťažisko práce spočívalo najmä na odbornej práci v skupinách. Na úvodnom stretnutí boli predstavené základné zásady, princípy a význam tvorby KPSS. V troch pracovných skupinách sa účastníci vyjadrovali k smerovaniu sociálnych služieb pre konkrétne cieľové skupiny, menovali svoje vízie a návrhy s výhľadom na 10 rokov. Na ďalších stretnutiach vykonala každá pracovná skupina analýzu súčasného stavu sociálnych služieb, analýzu požiadaviek a celkovo zhodnotila sociálnu situáciu v meste pre každú cieľovú skupinu zvlášť. Podľa zhodnoteného stavu navrhla hlavné smerovanie sociálnych služieb na nasledujúce obdobie. Požiadavky, potreby cieľových skupín boli naformulované od poskytovateľov sociálnych služieb, i verejnosti. Tieto boli premietnuté do cieľov a opatrení s konkrétnymi aktivitami pre ich plnenie na obdobie rokov 2022-2027. Členovia každej pracovnej skupiny mali možnosť poslať návrhy na aktivity mailom alebo poštou do ďalšieho stretnutia počas celého procesu tvorby KPSS. Zároveň naďalej prebiehal zber údajov. Po ich spracovaní schválili strategické ciele, špecifické ciele, opatrenia, aktivity a merateľné ukazovatele.

Členovia pracovných skupín postupne riešili požiadavky a potreby zástupcov jednotlivých cieľových skupín, ktorú zastupovali. Úlohou riadiaceho tímu bolo odborné usmerňovanie a metodická pomoc na pracovných stretnutiach.

Strategická fáza

Cieľom strategickej fázy komunitného plánovania bolo zdefinovať rozvojovú stratégiu pre sociálnu oblasť v nadväznosti na výsledky analytickej fázy a zmapované potreby komunity. Rozvojová stratégia bola premietnutá do priorít, opatrení a konkrétnych aktivít pre jednotlivé oblasti, ktorých realizácia umožní naplniť víziu sociálnych služieb v meste Moldava nad Bodvou. Pri spracovávaní strategickej časti KPSS bolo prihliadané k povinnostiam, ktoré v tejto oblasti pre samosprávne orgány stanovuje príslušná legislatíva, predovšetkým zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Strategická fáza sa ukončí predložením dokumentu KPSS na schválenie mestskému zastupiteľstvu (ďalej iba MsZ), čomu predchádza jeho uverejnenie na webovej stránke mesta a verejné prerokovanie s následným zapracovaním pripomienok.

Implementačná fáza

Proces implementácie KPSS nastáva po schválení strategického dokumentu v MsZ. Táto fáza zahŕňa samotnú realizáciu stratégie a napĺňanie plánu prostredníctvom implementácie jednotlivých aktivít, priebežné vyhodnocovanie plánu (spravidla v ročných intervaloch), informovanie verejnosti o uskutočňovaní komunitného plánu, vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov, tvorbu ročných akčných plánov a v prípade potreby uskutočňovanie zmien v pôvodnom KPSS. Realizačná fáza KPSS mesta Moldava nad Bodvou bude prebiehať v období rokov 2022 –2025.

Organizačná štruktúra pracovnej skupiny

Riadiaci výbor

PaedDr. Klára Vranaiová, PhD.
Mgr. Gabriela Király
Ing. Roland Cingel

Pracovná skupina **SENIORI a ZŤP**

MUDr. Erika Csachová
Mgr. Antónia Szopková
Katarína Gaálová

Pracovná skupina **RODINA, DETI A MLÁDEŽ**

Jaroslav Pupala
Mgr. Emília Noé
PhDr. Iveta Klajberová

Pracovná skupina **MARGILIZOVANÁ RÓMSKA KOMUNITA**

Ing. Eva Chvállová
Mgr. Alena Katrenič
Mgr. Oto Horváth

4. ANALÝZA POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V ÚZEMNOM OBVODE KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

4.1 Analýza poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode KSK

KSK je v zmysle zákona o sociálnych službách registračným orgánom v oblasti sociálnych služieb vo svojom obvode v ktorom sú zastúpené okresy: Gelnica, Košice-okolie, Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV, Michalovce, Rožňava, Sobrance, Spišská Nová Ves a Trebišov. Vede register poskytovateľov sociálnych služieb kraja, v ktorom sú registrovaní všetci poskytovatelia sociálnych služieb v zmysle zákona o sociálnych službách. Aktuálny a kompletný register poskytovateľov sociálnych služieb je dostupný na webovom sídle KSK www.vucke.sk.

Poskytovatelia sociálnej služby:

a) verejný poskytovateľ sociálnej služby: obec, právnická osoba zriadená alebo založená obcou, právnická osoba zriadená alebo založená vyšším územným celkom

b) neverejný poskytovateľ sociálnej služby: fyzická alebo právnická osoba, napr. občianske združenie, nezisková organizácia, cirkevná organizácia, obchodné spoločnosti

V rámci KSK pôsobí k 31.12.2020 331 poskytovateľov sociálnych služieb, z toho:

138 neverejných poskytovateľov

168 verejných poskytovateľov (obec-mesto)

12 verejných poskytovateľov (PO zriadená alebo založená obcou/mestom)

13 verejných poskytovateľov (PO zriadená alebo založená samosprávnym krajom)

Verejní aj neverejní poskytovatelia sociálnych služieb poskytujú rôzne druhy sociálnych služieb, pričom jeden poskytovateľ má registrovaných aj niekoľko druhov s rôznymi formami. Prehľad poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode KSK podľa druhu poskytovanej služby k 31.12. 2020 uvádza nasledovná tabuľka.

Tabuľka 1 Poskytovatelia sociálnych služieb podľa druhu poskytovanej sociálnej služby pôsobiacich v okrese Košice-okolie k 31.12.2020

Druh Sociálnej služby	Poskytovatelia KSK				SPOLU
	neverejný	verejný obec/mesto	verejný PO zriadená obec/mesto	verejný PO zriadená VUC	
Denné centrum	0	17	0	0	17
Denný stacionár	12	4	1	0	17
Domov na pol ceste	4	0	0	0	4
Domov sociálnych služieb	17	0	1	11	29
Integračné centrum	1	0	0	0	1
Jedáleň	5	3	4	0	12
Komunitné centrum	8	43	1	0	52

Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	3	0	0	0	3
Monitorovanie a sygnalizácia potreby pomoci	0	1	1	0	2
Nízko prahová sociálna služba Pre deti a rodinu	3	3	0	0	6
Nízkoprahové denné centrum	1	3	0	0	4
Nocľaháreň	5	2	0	0	7
Odláhčovacia služba	0	1	0	0	1
Opatrovateľská služba	27	139	1	0	167
Podpora samostatného bývania	2	0	0	0	2
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	1	0	0	0	1
Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov	0	0	0	0	0
Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	1	0	0	0	1
Požičiavanie pomôcok	5	2	0	4	11
Práčovňa	1	6	0	0	7
Prepravná služba	10	3	1	0	14
Preventívna aktivita	0	0	0	0	0
Rehabilitačné stredisko	4	0	0	0	4
Rozvoj pracovných zručností	0	0	0	0	0
Služba na zosúladenie rodinného prostredia a pracovného života	0	0	0	0	0
Služba včasnej intervencie	1	0	0	3	4
Sociálna rehabilitácia	0	0	0	0	0
Sociálne poradenstvo - - špecializované	13	0	1	0	14
Sociálne poradenstvo - - základné	10	0	1	0	11
Sprievodcovská a predčítateľská služba	0	0	0	0	0
Sprostredkovanie osobnej asistencie	0	0	0	0	0
Sprostredkovanie tlmočnickej služby	0	0	0	0	0
Stimulácia komplexného vývoja dieťaťa zo zdravotným postihnutím	0	0	0	0	0
Stredisko osobnej hygieny	1	3	0	0	4
Špecializované zariadenie	17	0	0	5	22
Terénna sociálna práca krízovej intervencie	7	5	0	0	12
Tlmočnická služba	1	0	0	0	1
Útulok	7	1	1	1	10
Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	0	0	0	0	0
Zariadenie núdzového bývania	4	0	1	0	5
Zariadenie opatrovateľskej služby	14	5	4	0	23
Zariadenie podporného bývania	8	0	0	2	10
Zariadenie pre seniorov	28	0	9	5	42
Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov	24	6	1	0	31
SPOLU	245	247	28	31	551

Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb KSK

4.2 Analýza poskytovania sociálnych služieb v okrese Košice-okolie

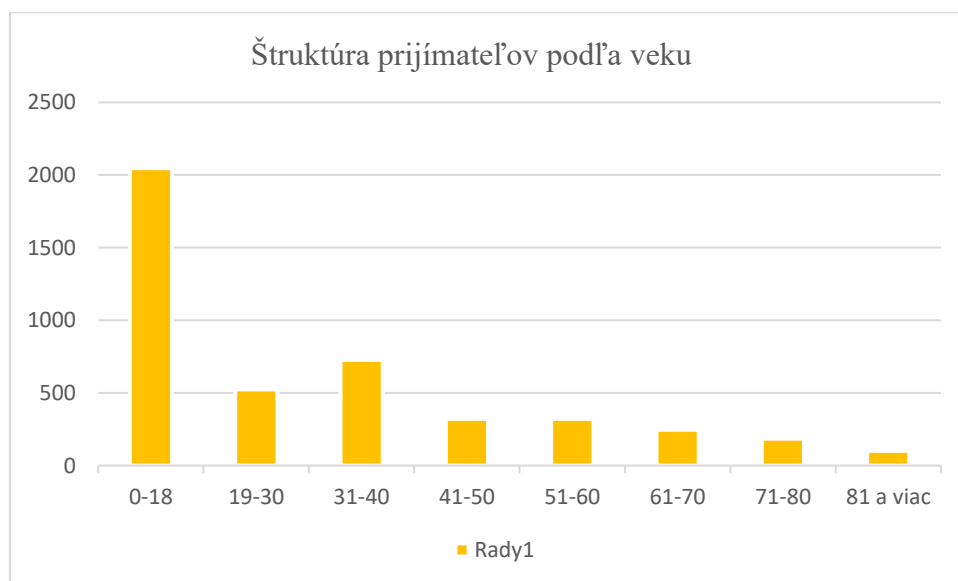
V rámci okresu Košice-okolie ktorého súčasťou je aj mesto Moldava nad Bodvou pôsobí k 31.12 2020 56 poskytovateľov sociálnych služieb., z toho:

- 11 neverejných poskytovateľov
- 40 verejných poskytovateľov (obec-mesto)
- 3 verejných poskytovateľov (PO zriadená alebo založená obcou/mestom)
- 2 veréných poskytovateľov (PO zriadená alebo založená samosprávnym krajom)

Všetci títo poskytovatelia boli oslovení na spoluprácu pri tvorbe KPSS a bol im zaslaný dotazník. Na dotazníkový prieskum odpovedalo 28 poskytovateľov sociálnych služieb. Dotazník (príloha č. 1) pozostával z 13 otázok.

Z prieskumu vyplynulo, že sociálne služby poskytujú v najväčšej miere obce a mestá 67,8 %. Najviac je zastúpená opatrovateľská služba a to 37,5 %. Terénna forma poskytovania sociálnej služby je využívaná u 54,10 % poskytovateľov. 57,14 % poskytovateľov zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb v 57,14 % na dobu neurčitú. 32,14 % poskytovateľov má voľné kapacity na poskytovanie sociálnych služieb, čakacia doba na poskytnutie služby je v priemere 1 mesiac, sociálne služby sú u 50 % poskytovateľov spoplatnené. Výška úhrad je v závislosti od druhu poskytovanej sociálnej služby. Dotazovaní poskytovatelia zamestnávajú 172 zamestnancov z toho 76,10 % je zamestnancov na plný úväzok, 15,10 % na čiastočný úväzok a 8,80 % na dohodu o vykonaní práce. 61,60% zamestnancov má stredné vzdelanie s maturitou, 15,70 % má stredoškolské vzdelanie bez maturity a 32,70 % má vysokoškolské vzdelanie. Najviac sociálnych služieb je poskytovaných pre seniorov 38,70 % a 29,03 % ŤZP. Sociálne služby využíva 4476 prijímateľov z toho 47,80 % mužov a 52,20 % žien. Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb je:

Graf č. 1 Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb

4.3 Analýza poskytovania sociálnych služieb v Moldave nad Bodvou

4.3.1 Sociálne služby v pôsobnosti Mesta

Mesto Moldava nad Bodvou prioritne poskytuje sociálne služby podľa pôsobnosti v zmysle zákona o sociálnych službách. Na základe rešpektovania práva prijímateľa na výber poskytovateľa mu túto zabezpečuje aj u iných poskytovateľov. Danú zákonnú možnosť využíva aj z dôvodu nedostatku kapacít v ZSS, nedostatku personálnych zdrojov s cieľom uspokojenia potreby a riešenia životnej situácie, v ktorej sa prijímateľ ocitol.

Mesto v rámci svojej pôsobnosti poskytuje:

- opatrovateľská služba
- denné centrum
- komunitné centrum
- stredisko osobnej hygieny
- práčovňa

Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách (Zdroj: Zákon 448/2008 Z.z.). Mesto Moldava nad Bodvou poskytuje opatrovateľskú službu v domácnosti klienta v jeho prirodzenom prostredí.

Z prehľadu poskytovania opatrovateľskej služby vyplýva, že záujem o poskytovanie opatrovateľskej služby klesá.

Tabuľka 2 Počet obyvateľov, ktorí si uplatnili nárok na poskytovanie opatrovateľskej služby

Počet	Stav				
	2016	2017	2018	2019	2020
opatrovaných	4	1	4	9	9
opatrovateliek	4	1	4	9	9

Zdroj: MsÚ Moldava nad Bodvou

Tabuľka 3 Financovanie opatrovateľskej služby

Financovanie opatrovateľskej služby	Stav				
	2016	2017	2018	2019	2020
Ročné náklady na OS	14 104	2 711	7 040	36 825	50 636
Príjem od občanov	621	335	825	3 832	10 515

Zdroj: MsÚ Moldava nad Bodvou

Denné centrum

V dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom. V dennom centre sa poskytuje sociálne poradenstvo a zabezpečuje záujmová činnosť. (Zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z.) Denné centrum začalo svoju prevádzku 01.02.2019.

Tabuľka 4 Počet obyvateľov, ktorí navštevovali denné centrum

Počet	Stav	
	2019	2020
Prijímateľov SS	154	169
Počet zamestnancov	3	3

Zdroj: MsÚ Moldava nad Bodvou

Tabuľka 5 Financovanie denného centra

Financovanie Denného centra	Stav	
	2019	2020
Ročné náklady na DC	8 031	5 236
Príjem z členských príspevkov	462	420

Zdroj: MsÚ Moldava nad Bodvou

Komunitné centrum, stredisko osobnej hygieny a pracovňa

V komunitnom centre sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa §2 ods, 2 písm. h) poskytuje základné sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školy a školského zariadenia. Vykonáva sa preventívna aktivita a zabezpečuje sa záujmová činnosť. (Zdroj: zákon 448/2008 Z.z.). Komunitné centrum Kálo jílo - Čierne srdce sa nachádza priamo v osade na Budulovskej ulici. Svoju činnosť započalo 01.05.2015. V komunitnom centre sa poskytujú nasledovné služby:

- predškolský klub je aktivita pre predškolákov - príprava dieťaťa na nástup do 1.ročníka
- klub Montessori je metóda súvisiacou aktivitami, ktorá sa zamiera na podporu dieťaťa pri rozvíjaní jeho poznatkov a zručností. Táto metóda je určená pre 3 a 4 ročných deti
- klub Feuersteinova metóda je aktivita inštrumentálneho obohacovania. Pracuje sa podľa rôznych inštrumentov ako (usporiadanie bodov, absurdity, orientácia v priestore....)
- protidrogová výchova je preventívna aktivita(prednášky, premietanie filmov)
- klub pre matky s deťmi je to aktivita pre mladé matky a prvorodičky, ktorá zároveň aj ponúka svoje služby KC - ponúka priestor pre matky, aby sa zmysluplne venovali a hrali sa svojimi deťmi.

V rámci komunitného centra je od 26.07.2018 pre fyzickú osobu, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav alebo dovŕšila dôchodkový vek vytvorené stredisko osobnej hygieny, v ktorom sa utvárajú podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny aj práčovňa, kde sú vytvorené podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva. (Zdroj: Zákon č. 488/2008 Z.z.)

Tabuľka 6 Priemerný počet obyvateľov, ktorí využívajú služby komunitného centra

Počet	Stav				
	2016	2017	2018	2019	2020
Prijímatelia SS	600	700	680	750	250
počet zamestnancov	3	3	3	3	3

Zdroj: MsÚ Moldava nad Bodvou

Tabuľka 7 Financovanie komunitného centra

Financovanie Komunitného centra	Stav				
	2016	2017	2018	2019	2020
Ročné náklady na KC	29 721	40 138	46 224	36 670	42 886
Príjem od občanov	0	0	0	71	42

Zdroj: MsÚ Moldava nad Bodvou

4.3.2 Sociálne služby poskytované inými poskytovateľmi sociálnej služby

V rámci mesta Moldava nad Bodvou sú zabezpečované tieto sociálne služby:

Zariadenie pre seniorov

Zariadenie pre seniorov Sv. Alžbety na ulici Hlavná 87 je rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou, s celoročným pobytom a s celkovou kapacitou 36 prijímateľov. V rámci ZpS sa poskytuje sociálna služba pre fyzickú osobu, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti na sociálnu službu je najmenej IV, ako aj fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov (Zdroj: zákon č. 488/2008 Z.z.)

V zariadení sa prijímateľom sociálnych služieb poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie, údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie. Pre prijímateľov sociálnych služieb sa utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí a zabezpečuje pre nich záujmová činnosť.

Domov sociálnych služieb

V Meste Moldava nad Bodvou je zriadený DSS "Večné Deti", so sídlom na ulici Podhorskej 11. Je to nezisková organizácia ktorej zriaďovateľom je Mesto Moldava nad Bodvou s celkovou kapacitou 8 prijímateľov.

DSS poskytuje sociálnu službu ambulantnou formou pre fyzickú osobu do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V. podľa prílohy č. 3, alebo nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej II. podľa prílohy č. 3 (Zákona č. 448/2008 Z.z.)

V Domove sociálnych služieb "Večné Deti" sa poskytuje: odborná činnosť (pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, základné sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia); obslužná činnosť (stravovanie podľa § 17 ods. 4; ďalšie činnosti (utváranie podmienok na prípravu a výdaj stravy, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, záujmovú činnosť). (Zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z.)

Zariadenie núdzového bývania

ZEM DETI KOŠICE nezisková organizácia so sídlom prevádzky na ulici Novej 1, ktorá prevádzkuje zariadenie núdzového bývania. V zariadení núdzového bývania sa fyzickej osobe ohrozenej správaním iných fyzických osôb alebo obeti správania iných fyzických osôb - rodič s dieťaťom, fyzickej osobe ohrozenej správaním iných fyzických osôb alebo obeti správania iných fyzických osôb - jednotlivec v nepriaznivej sociálnej situácii poskytuje ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. (Zdroj. Zákon č. 448/2008 Z.z.). Kapacita zariadenia je 16 osôb.

Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa

Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku - Cirkevný zbor MOLDAVA NAD BODVOU Szlovákiai Református Keresztyén Egyház - Szepsi Egyházközség prevádzkuje Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa pod názvom Kiscsillag bolcsode na ulici Hviezdoslavova 29. Kapacita zariadenia je 15 osôb. V zariadení sa poskytuje služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku, ak sa rodič alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, pripravuje na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole, pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo s návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť (Zdroj: Zákon č. 448/2008 Z.z.)

5. ANALÝZA SOCIOLOGICKÝCH A DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV MESTA MOLDAVA NAD BODVOU

5.1 Základné charakteristiky mesta

Poloha: východné Slovensko

Samosprávny kraj: Košický

Okres: Košice-okolie

Región: Abov

Rozloha: 19,76 km²

Počet obyvateľov (2020): 10 342

Hustota obyvateľov na km²: 523,38

Mestské časti: Budulov

Moldava nad Bodvou leží v západnej časti Košickej kotliny, a na juhovýchodnom okraji národného parku Slovenský Kras. Vzdialenosť od Košíc je cca 28 kilometrov, od Rožňavy 41 km.

Prvá písomná zmienka o meste je z roku 1255, kedy patrila medzi kráľovské majetky a bola súčasťou turnianskeho hradného panstva. Keď kráľ Karol Róbert udelil v 14. storočí Košiciam okrem iných výsad aj právo vyberať od kupcov vysoké mýto a dane, mnohí obchodníci sa rozhodli obísť Košice a cestu na sever hľadali cez Moldavu. Táto skutočnosť mala pozitívny vplyv na rozvoj mesta. V tomto období bol v meste vybudovaný rozsiahly pivničný systém, ktorý sa využíval na skladovanie tovaru, najmä ovocia a vína. To podnietilo pestovanie viniča, výrobu vína, rozvoj hrnčiarstva a ďalších súvisiacich remesiel. V roku 1345 sa stala slobodným kráľovským mestom s právom trhu. V roku 1458 už mala Moldava svoju školu a viacero remeselníckych cechov.

Vojny, epidémie a turecké nájazdy zastavili rast mesta. Koncom 16. storočia takmer celé mesto vyhorelo, okrem kamenného kostola. Rovnako ako aj v roku 1794, kedy za obeť požiaru padla aj 5 000 zväzková knižnica. V roku 1813 postihla mesto povodeň. V roku 1868 sa začala železničná doprava do Košíc, 1894 aj do blízkeho Medzeva. Moldava bola už v tých časoch okresným sídlom (až do roku 1960). Rozvoj mesta opäť narušila prvá a druhá svetová vojna. Ďalší rozvoj nastal až po začatí výstavby VSŽ Košice, najmä prílivom obyvateľstva a rozsiahlou bytovou výstavbou. Narodil sa tu Szepsi Laczkó Máté (1576 – 1633), objaviteľ tokajského samotoku. (zdroj: www.vikepedia.sk)

5.2 Prehľad o počte a skladbe obyvateľov mesta Moldava nad Bodvou

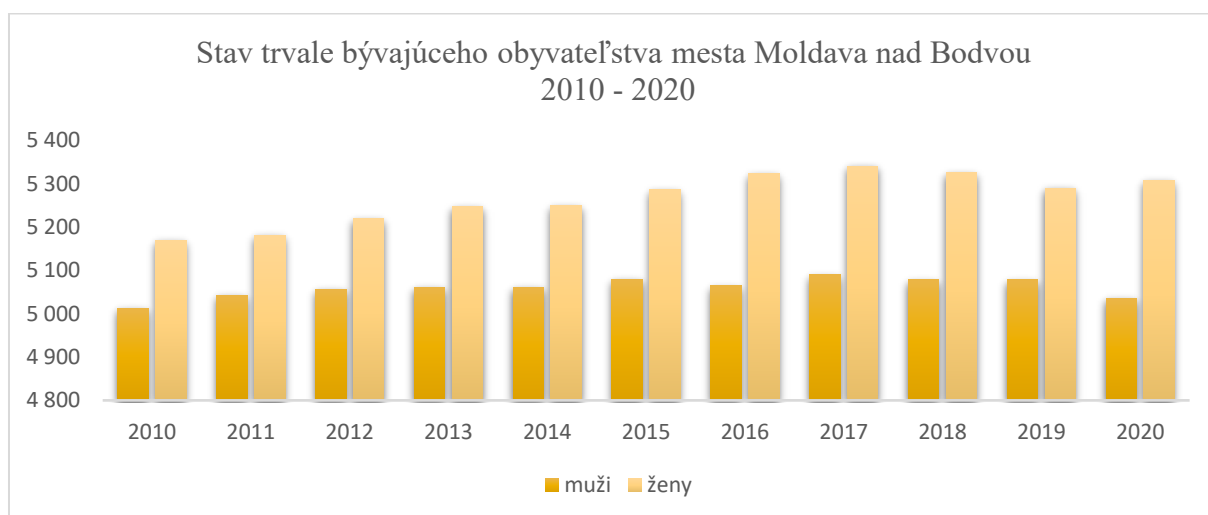
Mesto Moldava nad Bodvou malo k 31.12.2020 celkovo 10342 obyvateľov z toho 5002 mužov a 5281 žien. V meste Moldava nad Bodvou je možné sledovať, že za posledných 10 rokov sa počet obyvateľov Mesta výrazne nezmenil.

Tabuľka 8 Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia 2011-2020

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Muži	5 043	5 057	5 061	5 061	5 079	5 065	5 090	5 078	5 078	5 036
Ženy	5 179	5 217	5 245	5 248	5 284	5 322	5 339	5 324	5 288	5 306
SPOLU	10 222	10 274	10 306	10 309	10 363	10 387	10 429	10 402	10 366	10 342

Zdroj: Mesto Moldava nad Bodvou. 2020. <https://egov.moldava.sk>

Graf 2 Počet obyvateľov v rokoch 2010 - 2020

Zdroj: Mesto Moldava nad Bodvou. 2020. <https://egov.moldava.sk>

Výsledky prognózy nám umožňujú definovať populačný potenciál na základe prírastku resp. úbytku obyvateľstva a jeho vekového zloženia. Čím vyšší je prírastok obyvateľstva a pomalší proces populačného starnutia, tým je populačný potenciál okresu vyšší a naopak. Ide len čisto demograficky vymedzený populačný potenciál, preto tieto údaje nehovoria nič o jeho realizácii, ktorá je závislá od vonkajších podmienok (hlavne sociálno-ekonomických) a od vzdelanostnej a profesijnej štruktúry obyvateľstva. (zdroj: Šprocha - Vaňo - Bleha: Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 Prognostický ústav Slovenskej akadémie vied, INFOSTAT - Výskumné

demografické centrum, Katedra humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského. Bratislava. ISBN 978-80-89019-25-0).

Rozhodujúci vplyv na vývoj populačného potenciálu má vývoj pôrodnosti a v menšej miere vývoj migrácie. Na základe *Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035* sa okres Košice-okolie zaradí na piate miesto medzi okresy s najvyšším populačným potenciálom.

Tabuľka 9 Okresy Slovenska s najvyšším populačným potenciálom, 2012, 2035

Rok 2012	Rok 2035
Kežmarok	Námestovo
Námestovo	Kežmarok
Sabinov	Sabinov
Košice okolie	Stará Ľubovňa
Senec	Košice okolie
Spišská Nová Ves	Gelnica
Tvrdošín	Levoča
Prešov	Spišská Nová Ves
Stará Ľubovňa	Tvrdošín
Vranov nad Topľou	Bytča

Zdroj: Šprocha - Vaňo - Bleha: *Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035* Prognostický ústav Slovenskej akadémie vied, INFOSTAT -Výskumné demografické centrum, Katedra humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského. Bratislava. ISBN 978-80-89019-25-0

5.3 Veková štruktúra obyvateľstva

Hlavné vekové skupiny sú vymedzené podľa vzťahu obyvateľstva k ekonomickej aktivite približnými vekovými hranicami vyjadrujúcimi potenciálny začiatok a potenciálny koniec ekonomickej aktivity. Rozlišujeme:

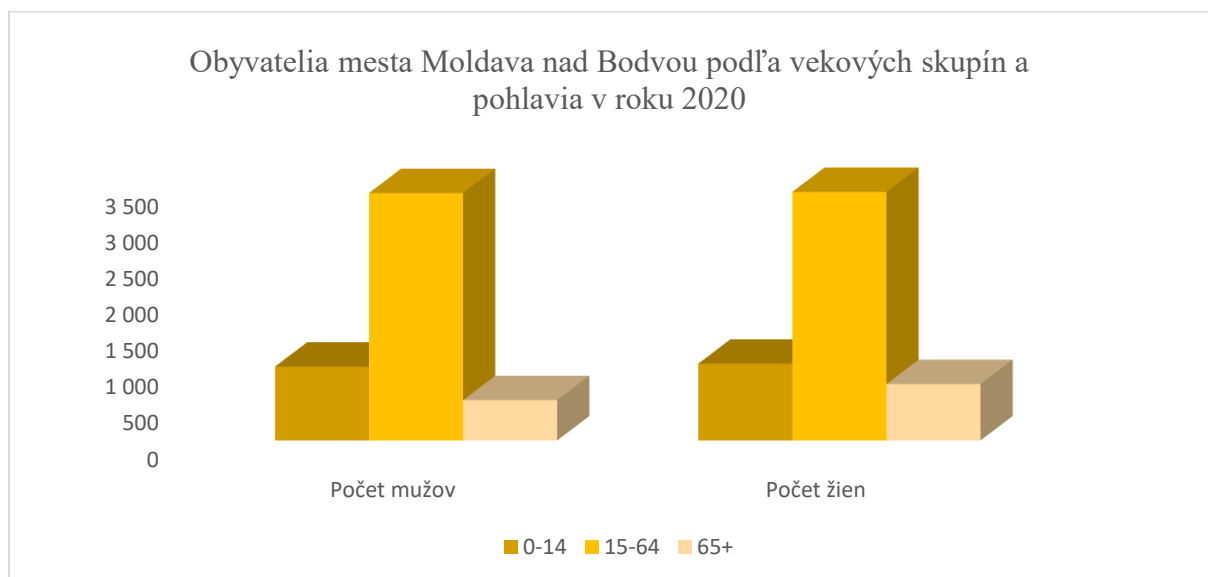
- **predproduktívny vek** (0 až 14 rokov)
- **produktívny vek** (15 až 64 rokov)
- **poproduktívny vek** (65 rokov a viac)

Tabuľka 10 Veková štruktúra obyvateľstva v meste Moldava nad Bodvou

vek/rok	Spolu	Muži	ženy
predproduktívny	2 083	1 021	1 062
produktívny	6 862	3 423	3 439
poproduktívny	1 338	558	780
SPOLU	10 283	5 002	5 281

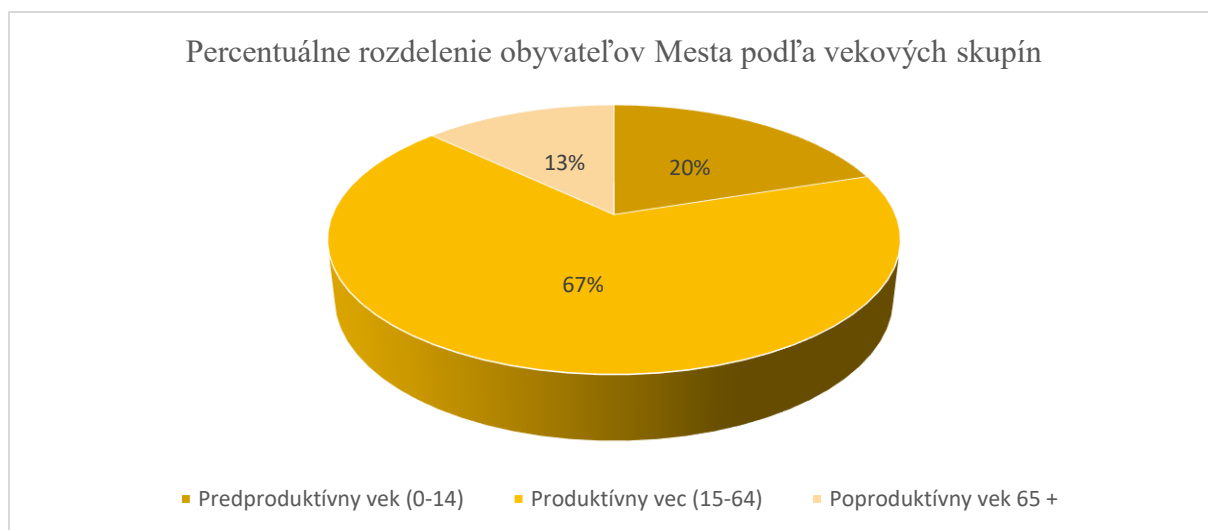
Zdroj: Mesto Moldava nad Bodvou, 2020. <https://egov.moldava.sk>

Graf 3 Počet obyvateľov podľa veku

Zdroj: Mesto Moldava nad Bodvou. 2020. <https://egov.moldava.sk>

Graf 4 percentuálne rozdelenie obyvateľov Mesta podľa vekových skupín

Zdroj: Mesto Moldava nad Bodvou. 2020. <https://egov.moldava.sk>

Pre plánovanie sociálnych služieb sú dôležité ukazovatele ekonomicko-demografických indexov. Tak ako v celej Slovenskej republike tak aj v Meste je možno v posledných 10-tich rokoch sledovať výrazne stúpajúce hodnoty týchto indexov.

Index ekonomického zaťaženia obyvateľov v roku 2010 dosahoval hodnotu 41,87 % v roku 2020 to bolo 49,85 %.

Rovnako môžeme porovnať index ekonomickej závislosti starých ľudí, kedy v roku 2010 bola jeho hodnota 40,82 % tak v roku 2020 to bolo 64,23 %.

Porovnateľným je aj index ekonomickej závislosti mladých ľudí, ktorý dosahoval v roku 2010 hodnotu 29,73 % a v roku 2020 dosahoval hodnotu 30,35 %.

Za posledných 10 rokov sa zvýšila hodnota indexu starnutia, kedy v roku 2010 bola jeho hodnota 40,82 % v roku 2020 to bolo 64,23 %.

Tieto hodnoty nám ukazujú, že tak ako v celej Slovenskej republike tak aj v Meste sú hlavnými demografickými problémami starnutie obyvateľstva a ohrozenie chudobou. Napriek tomu, že podľa prognózy patríme do okresu, ktorý bol na siedmom mieste medzi okresmi s najmladším obyvateľstvom, počet osôb v poproduktívnom veku stále rastie aj v Meste Moldava nad Bodvou.

Tabuľka 11: Okresy Slovenska s najmladším obyvateľstvom, 2012, 2035

2012		2035	
Okres	Priemerný vek	Okres	Priemerný vek
Kežmarok	32,94	Kežmarok	38,05
Námestovo	33,02	Námestovo	38,32
Sabinov	34,28	Sabinov	39,03
Stará Ľubovňa	34,83	Stará Ľubovňa	39,67
Spišská Nová Ves	35,74	Gelnica	39,75
Vranov nad Topľou	36,05	Spišská Nová Ves	40,14
Tvrdošín	36,17	Levoča	40,59
Košice okolie	36,21	Košice okolie	41,76
Levoča	36,39	Vranov nad Topľou	41,93
Gelnica	36,78	Trebišov	42,84

Zdroj: Šprocha - Vaňo - Bleha: Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 Prognostický ústav Slovenskej akadémie vied, INFOSTAT -Výskumné demografické centrum, Katedra humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského. Bratislava. ISBN 978-80-89019-25-0

Plánovanie a budovanie sociálnych služieb bude ovplyvňovať stúpajúci trend starnutia obyvateľstva. Zároveň vychádzajúc z uvedených demografických údajov bude musieť Mesto

zamerat' svoju pozornosť aj na zvyšovanie ekonomickej závislosti mladých ľudí ako aj seniorov na produktívnej časti obyvateľstva. Táto skutočnosť bude viesť k zvyšovaniu chudoby a migrácie mladých ľudí čo bude mať za následok zvyšovanie potrieb služieb krízovej intervencie. Tieto trendy predpokladajú zvýšený dopyt po preventívnych službách tak v sociálnej ako aj v zdravotnej oblasti.

5.4 Prehľad o nezamestnanosti v meste Moldava nad Bodvou

Jedným z ďalších problémov zhoršovania životnej úrovne obyvateľstva a zvyšovanie chudoby je aj vysoká nezamestnanosť obyvateľstva. Štatistické údaje v tejto oblasti sú relatívne. Každá inštitúcia si vedie svoju vlastnú štatistiku podľa vlastných kritérií. Mesto má k dispozícii čiastočné informácie o zamestnaní svojich občanov, k dispozícii sú iba údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb, ktorí pracujú v zahraničí. Skrytú nezamestnanosť, t.j. nezamestnanosť ľudí, ktorí nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie, alebo boli z evidencie z rôznych dôvodov vyradení, nie je možné zistiť. Taktiež počet evidovaných nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie nekorešponduje s počtom občanov nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi. Nezamestnanosť a chudoba vplývajú na život všetkých kategórií obyvateľstva.

Tabuľka 12 Počet uchádzačov o zamestnanie v meste Moldava nad Bodvou

Uchádzači o zamestnanie	Stav k				
	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
Moldava nad Bodvou	663	654	559	539	605
z tohto ženy	389	382	342	304	335

Zdroj: UPSVaR Košice

6 ANALÝZA POTRIEB PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A OBYVATEĽOV MESTA MOLDAVA NAD BODVOU

S cieľom čo najpresnejšie identifikovať potreby prijímateľov sociálnych služieb v meste Moldava nad Bodvou odbor sociálnych služieb vypracoval dotazník obsahujúci otázky zamerané na poznanie opytovanej kategórie ľudí, obyvateľov mesta Moldava nad Bodvou. Prieskum sa realizovať v období od 19.02.2021 do 30.04.2021. Z dôvodu pandémie COVID 19 bol dotazník zverejnený na webovom sídle Mesta. Dotazník si prezrelo 456 respondentov z toho dokončených dotazníkov bolo 181, čo je 39,9 % úspešnosť.

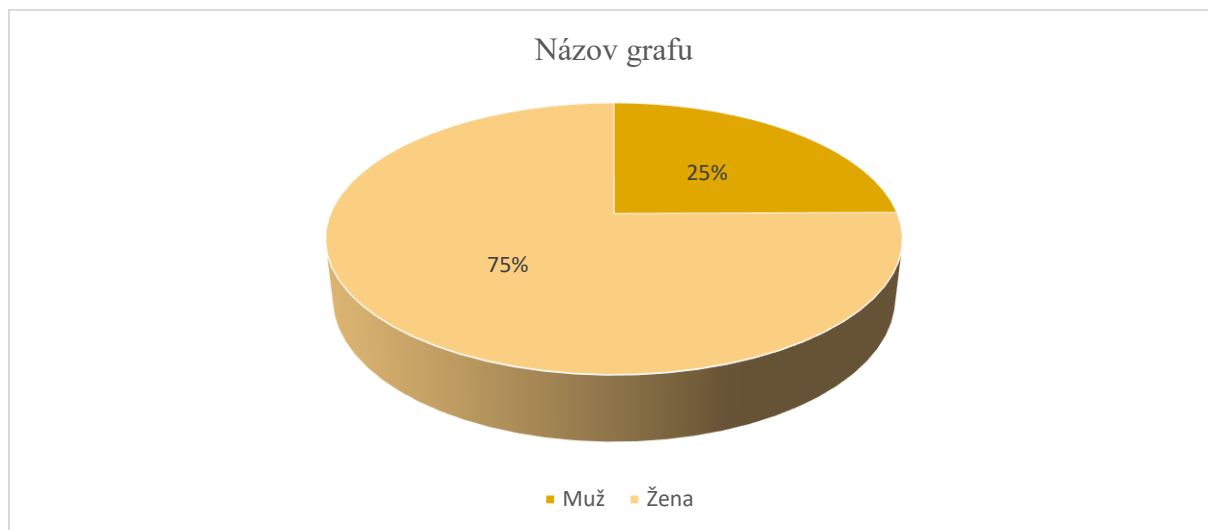
Dotazník pozostával z troch častí:

- A základné údaje
- B všeobecné otázky
- C sociálne služby

A ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1. Pohlavie

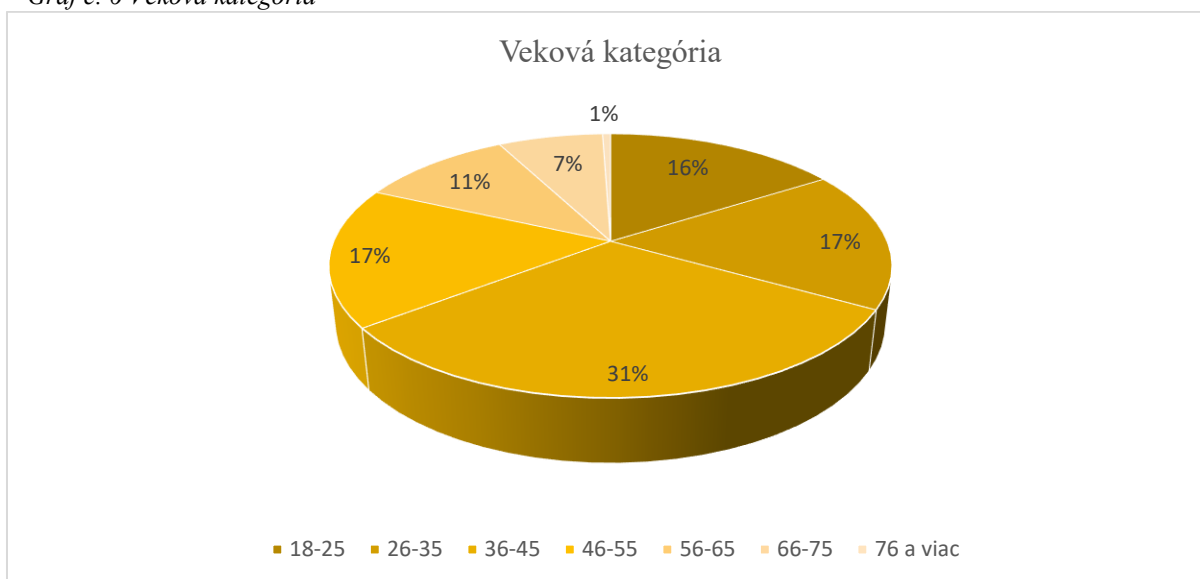
Graf č. 5 Pohlavie

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 181 respondentov, z ktorých prevažujú ženy a to v absolútnom vyjadrení 45 mužov a 136 žien.

2. Veková kategória

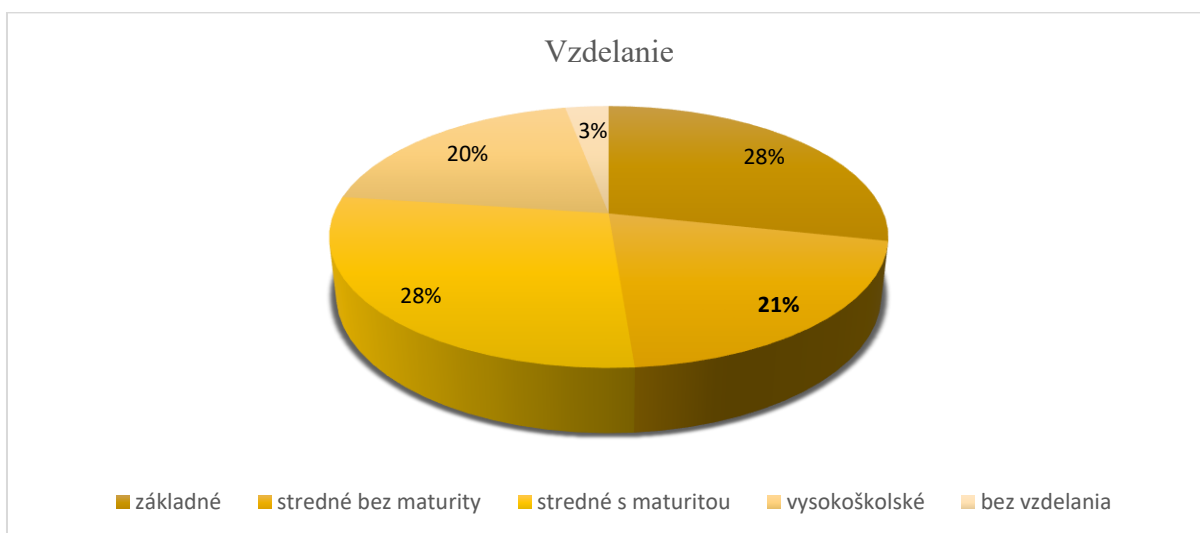
Graf č. 6 Veková kategória

Najpočetnejšia veková kategória, ktorá odpovedala v dotazníku bola veková kategória 36-45 rokov. V tejto skupine bol počet respondentov 57. Vo vekových kategóriách 18-25, 26-35 a 46-55 bol priemerný počet respondentov 30. Najmenšie zastúpenie mala veková kategória 76 a viac.

3. Vzdelanie

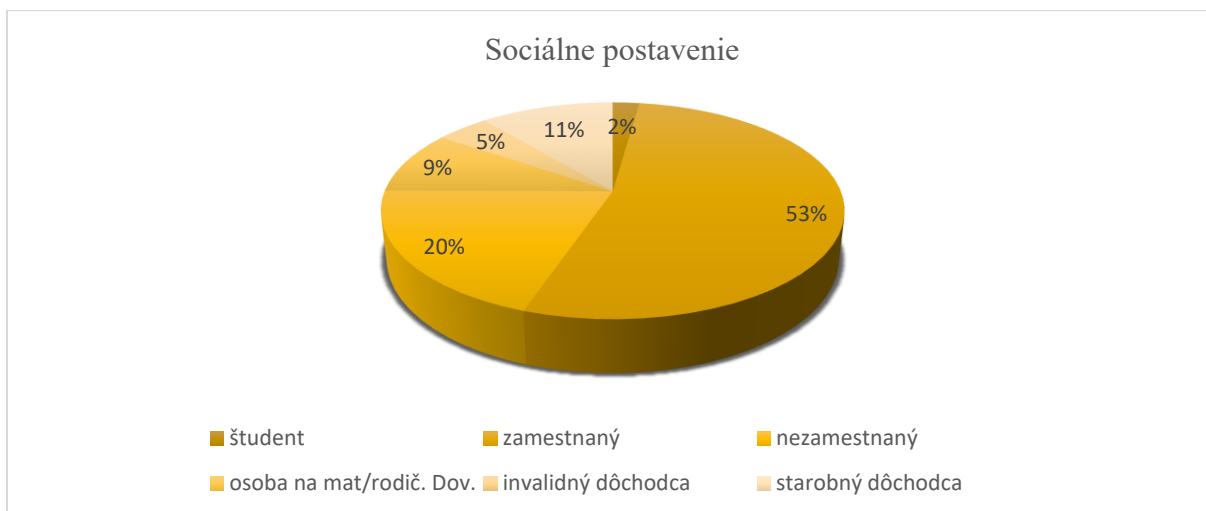
Graf č. 7 Vzdelanie

Vo vzdelanostnej úrovni respondentov prevládalo stredoškolské vzdelanie s maturitou, pričom počet respondentov s týmto vzdelaním bol v počte 57 a počet respondentov so stredoškolským vzdelaním bez maturity bol v počte 41 obyvateľov. Respondenti s vysokoškolským vzdelaním boli v počte 40 obyvateľov a so základným vzdelaním 37 obyvateľov. Najmenšie zastúpenie mala kategória – základné vzdelanie v počte 6 obyvateľov.

4. Sociálne postavenie

Graf č. 8 Sociálne postavenie

Najsilnejšie zastúpenie sociálneho postavenia mali obyvatelia so statusom zamestnanec, celkom 96 občanov, s podstatne nižším počtom obyvateľov bolo zastúpené postavenie nezamestnaný – 36 občanov a starobný dôchodca - 20 občanov, osoby na materskej/rodičovskej dovolenke – 17 občanov a ostatné sociálne postavenia boli študent a invalidný dôchodca.

B: VŠEOBECNÉ OTÁZKY

1. Ak zoberieme do úvahy všetky stránky života v meste, ako sa celkovo cítite v Moldave nad Bodvou

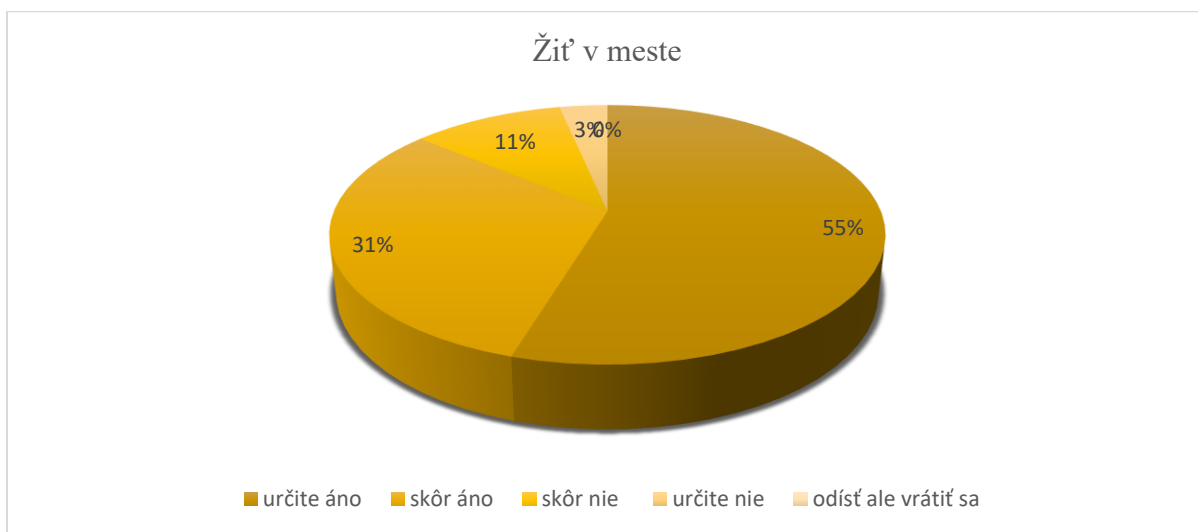
Graf č. 9 Celková spokojnosť obyvateľov

Z odpovedajúcich respondentov bolo spokojných so životom v Meste 96 občanov čo je 53 % z celkového počtu opýtaných. 47 obyvateľov bolo skôr nespokojných, 23 obyvateľov určite spokojných.

2. Plánujete zostať žiť v Moldave nad Bodvou?

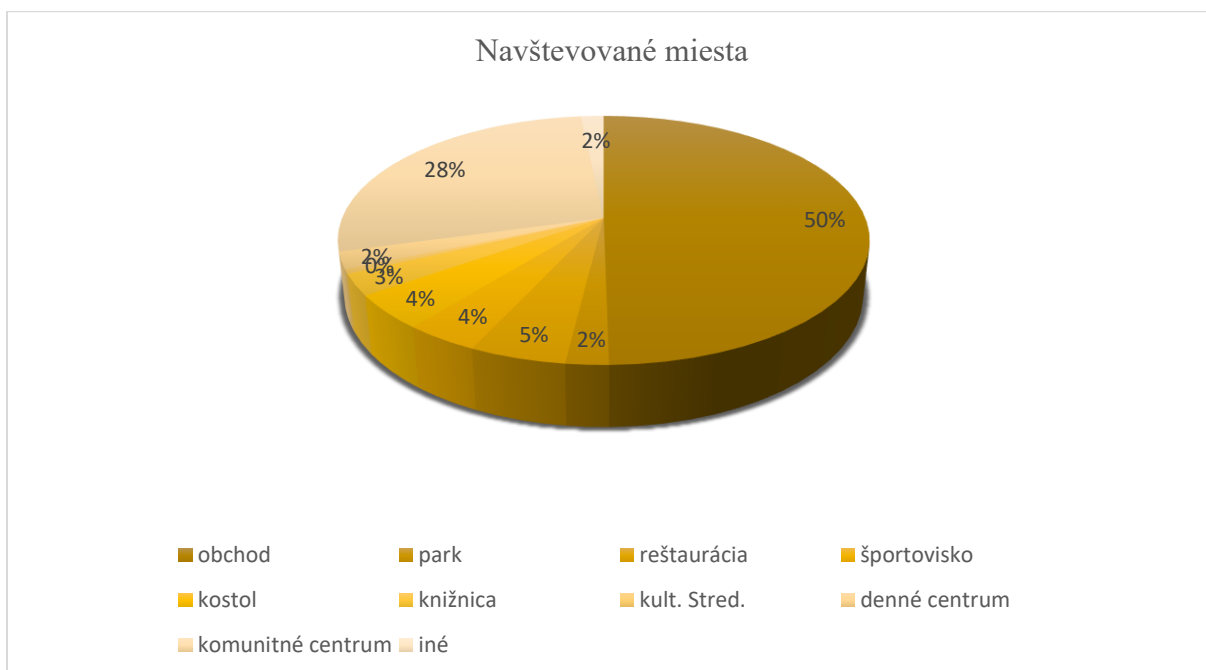
Graf č.10 Zostať žiť v meste

156 obyvateľov uviedlo, že by zostalo žiť v Meste čo činí viac ako 85 % respondentov. Viac ako 14 % opýtaných zvažuje možnosť odchodu z Mesta.

3. Ktoré z nasledujúcich miest v Meste navštevujete a využívate?

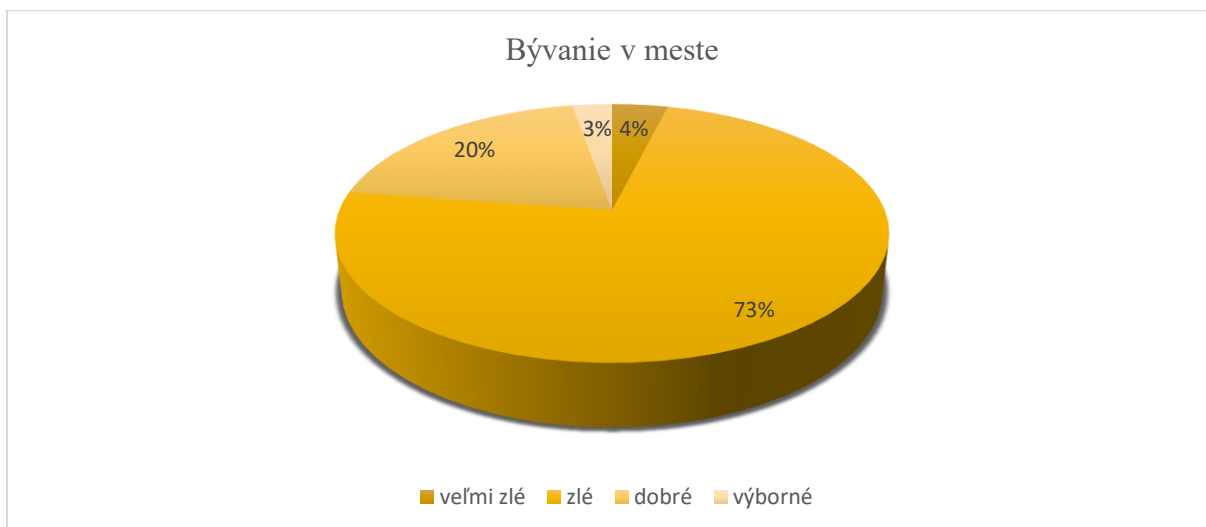
Graf č. 11 Navštevované a využívané miesta Mesta

Najnavštevovanejšími miestami podľa dotazníka v Meste sú obchody 49,7 % a komunitné centrum 27,6 %. Ostatné odpovede boli pod hranicou 5 % obyvateľov.

4. Ako hodnotíte bývanie v Meste?

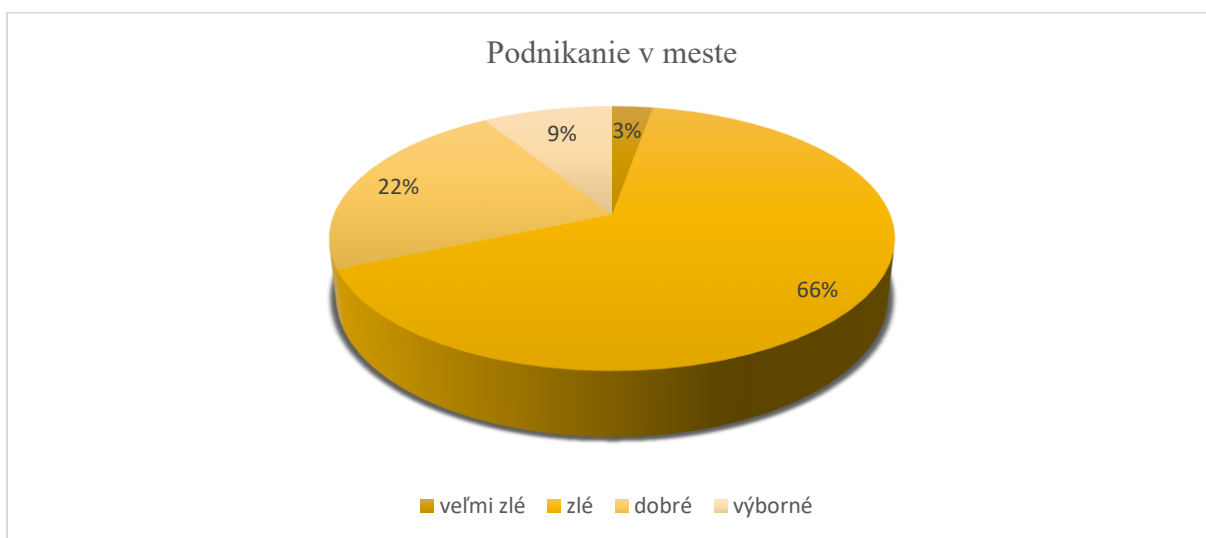
Graf č. 12 Bývanie v Meste

133 obyvateľov hodnotilo bývanie v Meste ako dobré, 36 obyvateľov ako zlé a piati obyvatelia ako veľmi zlé.

5. Ako hodnotíte podnikanie v Meste?

Graf č. 13 Podnikanie v Meste

68,5 % obyvateľov hodnotilo podnikanie v Mesta za dobré až výborné. 22,7 % ho hodnotilo ako zlé a 8,8 % ako veľmi zlé.

6. Ako hodnotíte sociálne služby v Meste?

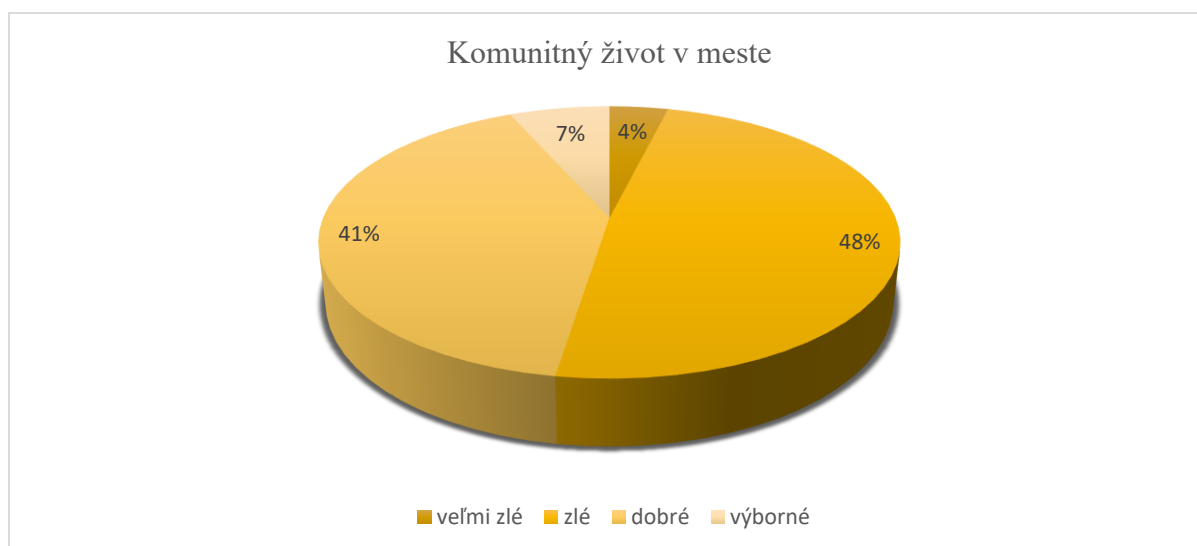
Graf č. 14 Sociálne služby v Meste

Väčšina odpovedajúcich občanov hodnotí sociálne služby v Meste za dobré až výborné čo je 86,2 %. 19 obyvatelia hodnotia sociálne služby ako zlé, 6 obyvatelia ako veľmi zlé.

7. Ako hodnotíte komunitný život v Meste?

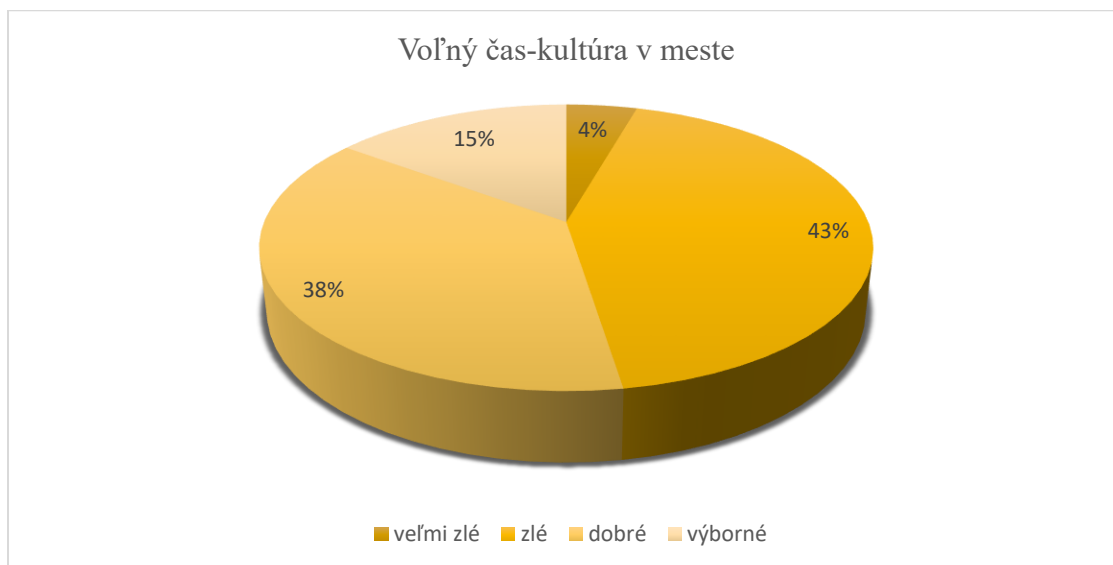
Graf č. 15 Komunitný život v Meste

Zo 181 respondentov hodnotí komunitný život v Meste kladne v 52,5% naopak 47,5 % respondentov hodnotí komunitný život záporne.

8. Ako hodnotíte v Meste voľný čas-kultúra?

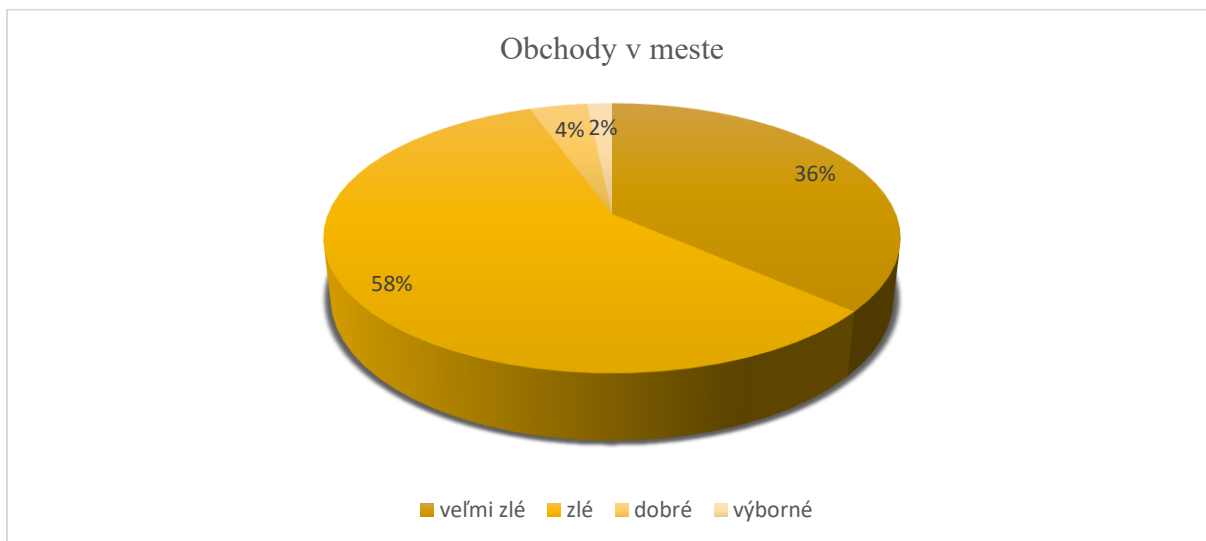
Graf č. 16 Voľný čas-kultúra

78 obyvateľov ohodnotilo voľný čas-kultúru v Meste ako dobré, 8 hodnotili – výborne. 68 obyvateľov je nespokojných ich hodnotenie bolo - zle a 27 hodnotili - veľmi zle.

9. Ako hodnotíte obchody v Meste?

Graf č. 17 Obchody v Meste

Obchody v Meste hodnotili obyvatelia skôr kladne ako záporne. A to v absolútnom vyjadrení 105 dobré 66 výborné, 7 zlé, 3 veľmi zlé.

10. Uved'te, tri najväčšie problémy v Meste ktoré Vás trápia

Graf č. 18 Problémy v Meste

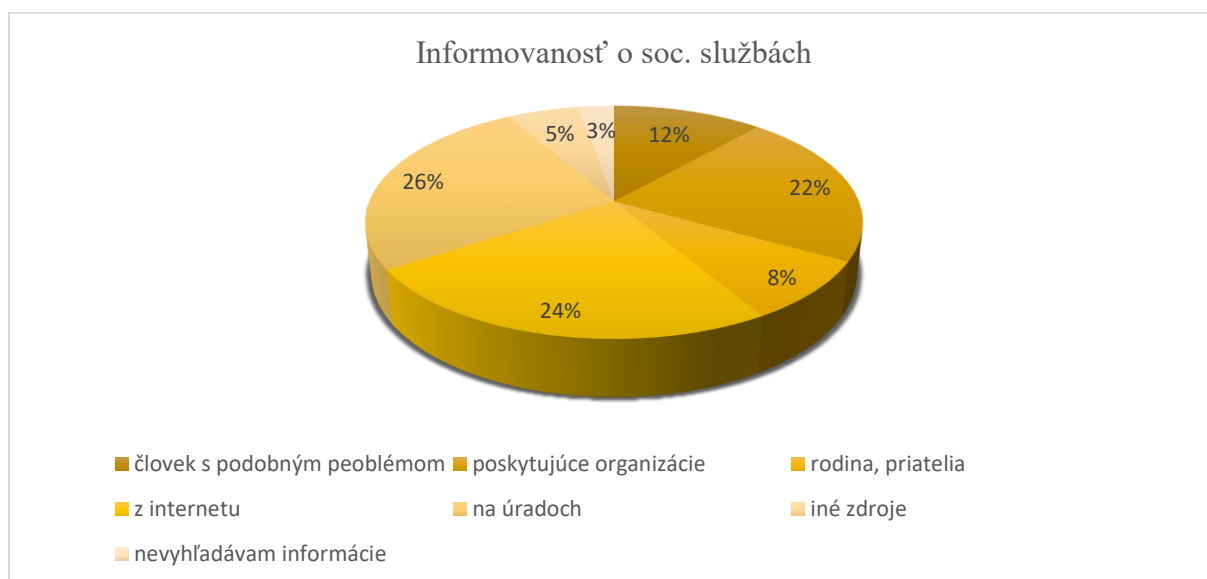

Za najväčší problém uviedlo 98 opýtaných občanov čistotu v Meste, ďalej zdravotníctvo 91 občanov, bezpečnosť v meste 86 občanov, bytovú výstavbu 84 obyvateľov, voľné pracovné miesta 65 obyvateľov. Menším percentom, ale nie zanedbateľným označili ako problém nedostatok športovísk 25 obyvateľov, športovú a kultúrnu ponuku podujatí 24 obyvateľov, využívanie voľného času 21 obyvateľov, problémy s dopravou 19 obyvateľov, sociálne služby 14 obyvateľov, a 16 označilo odpoveď iné, ale neuviedli žiadne problémy.

C. SOCIÁLNE SLUŽBY

1. Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektorých sociálnych službách v Meste:?

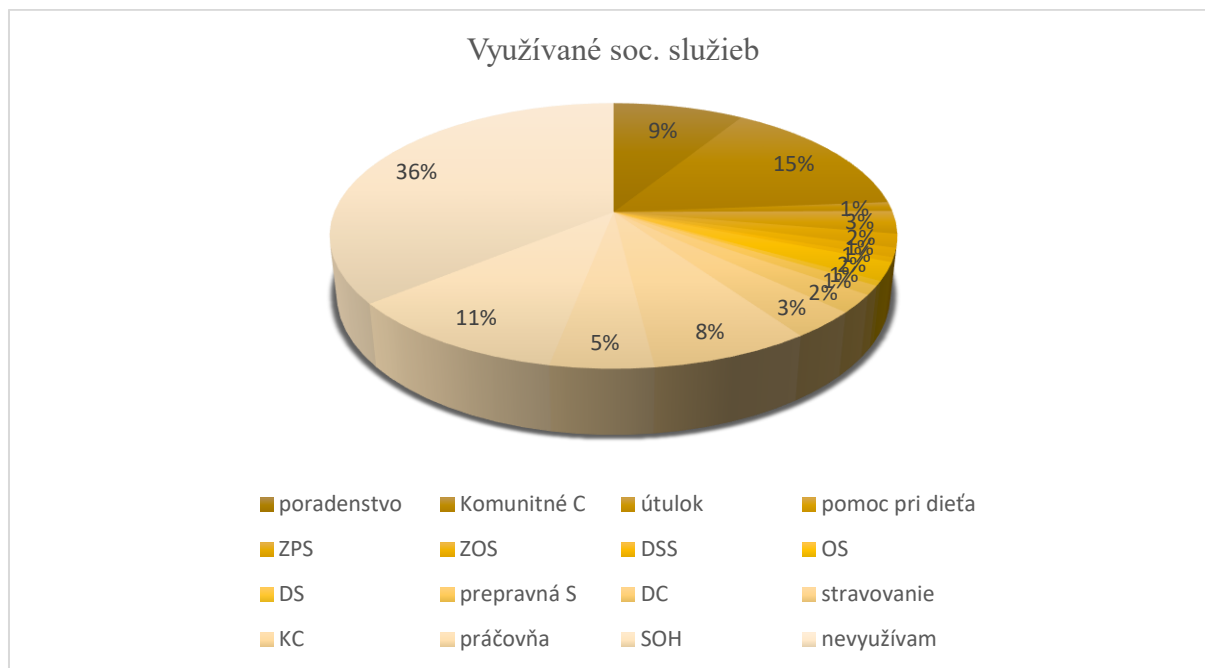
Graf č. 19 Na koho sa obrátite

47 obyvateľov by využilo služby úradov, 44 obyvateľov by využilo služby internetu, 39 obyvateľov by sa obrátilo na organizácie, ktoré podobné služby poskytujú, 21 obyvateľov by sa obrátilo na človeka, ktorý sa s podobným problémom stretol, 15 obyvateľov by využilo pomoc rodiny a priateľov a 10 obyvateľov by využili iné zdroje.

2. Ktorú sociálnu službu využívate /resp. váš blízky/ pri riešení soc. problému?

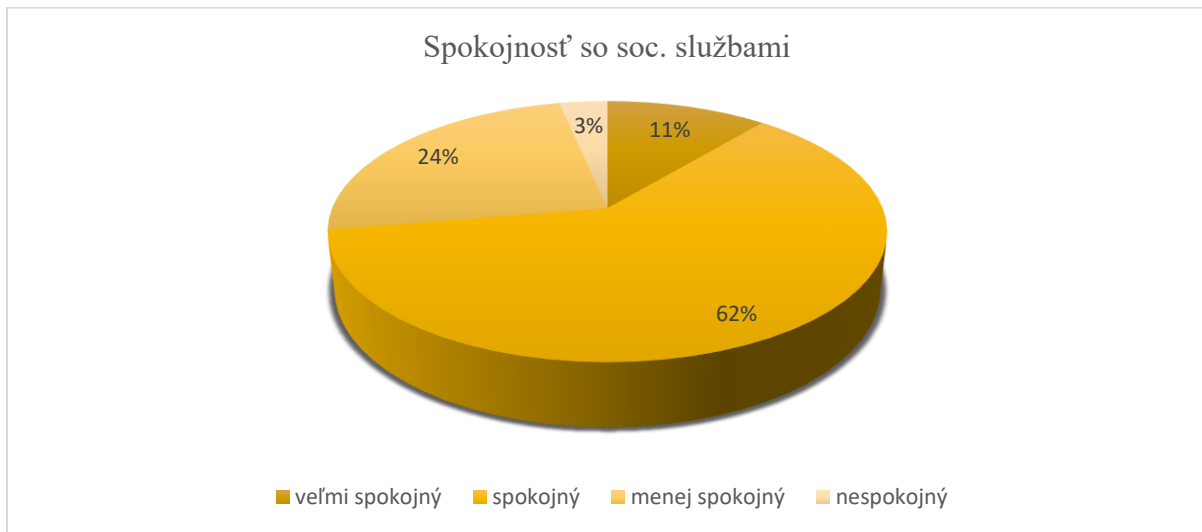
Graf č. 20 Využívané sociálne služby

35,9 % respondentov nevyžíva žiadnu sociálnu službu, 22,6 % respondentov využíva komunitné centrum, 11,0 % stredisko osobnej hygieny, 8,8 % respondentov využíva sociálne poradenstvo. 3,3 % respondentov využíva stravovanie dôchodcov, 5,0 % respondentov využíva práčovňu, 2,2 % respondentov využíva denné centrum a opatrovateľskú službu, 2,8 % respondentov využíva pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podporu zosúladovania rodinného a pracovného života, 1,7 % respondentov využíva zariadenie pre seniorov, 1,1 % respondentov využíva zariadenie opatrovateľskej služby a prepravnú službu, 0,6 % respondentov využíva domov sociálnych služieb a denný stacionár.

3. Ste spokojný s poskytovanými sociálnymi službami v meste?

Graf č. 21 Spokojnosť so sociálnymi službami

111 občanov sa vyjadrilo, že sú spokojní s poskytovanými sociálnymi službami, 20 občanov je veľmi spokojných, 44 občanov menej spokojných a 6 občania sú nespokojní s poskytovanými sociálnymi službami.

4. Ktoré sociálne služby uvedené v bode 2 by ste privítali?

Respondenti najčastejšie uvádzali nasledovné:

Denné centrum

Denný stacionár

Zariadenie pre seniorov

Domáca opatrovateľská služba

Komunitné centrum

Nízkoprahové denné centrum

Prepravná služba

Pomoc pri starostlivosti o deti

Sociálne poradenstvo

Zariadenie núdzového bývania

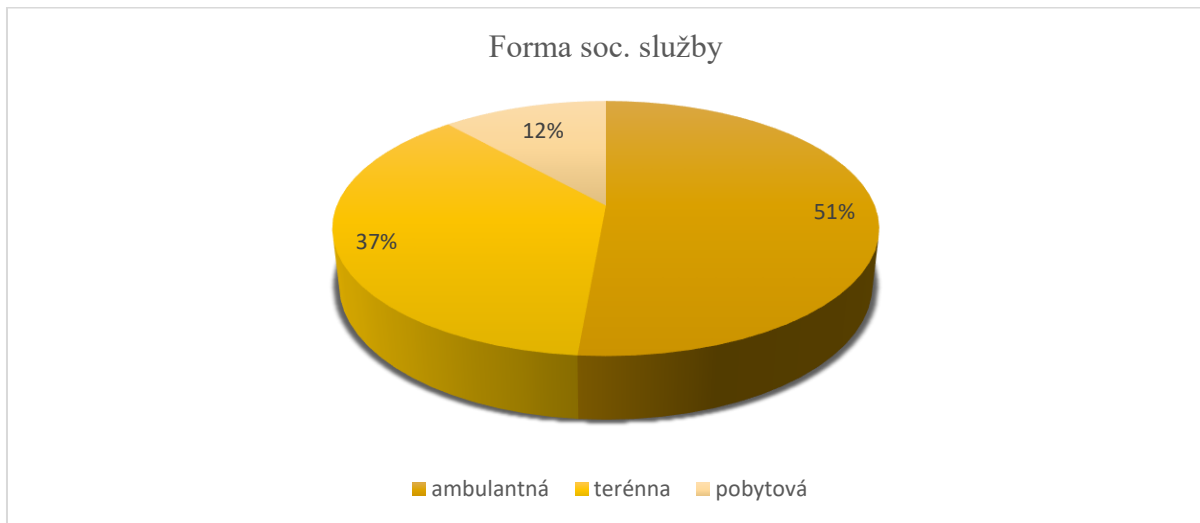
Zariadenie opatrovateľskej služby

Útulok

Nočľaháreň

5. Akú formu sociálnej služby by ste využili?

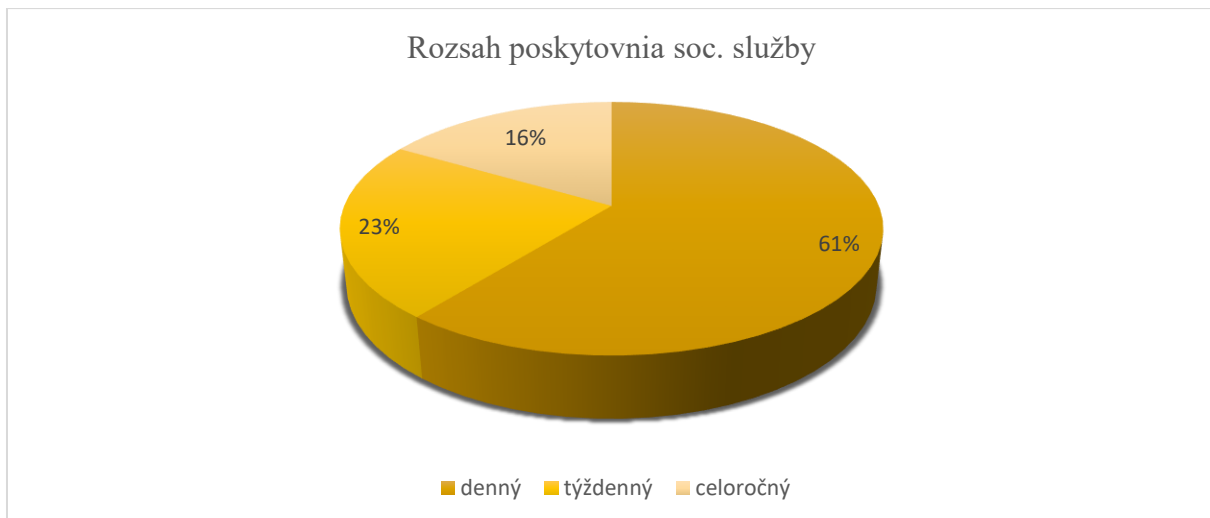
Graf č. 22 Forma sociálnej služby

Respondenti by najradšej využili ambulantnú formu sociálnej služby 51,4 %, terénnu sociálnu službu by využilo 37,0 % respondentov a 11,6 % respondentov by využilo pobytovú formu sociálnej služby.

6. Aký rozsah poskytovania sociálnej služby by Vám vyhovoval najviac?

Graf č. 23 Rozsah poskytovania sociálnej služby

Denne by sociálnu službu využívalo 110 občanov, týždenne 41 občanov a celoročne by sociálnu službu využívalo 30 občanov.

7. Ktoré sociálne služby uvedené v bode 2 uvažujete v priebehu najbližších 5 rokov využiť?

Respondenti najčastejšie uvádzali nasledovné:

Prepravnú službu

Sociálne poradenstvo

Stravovanie dôchodcov

Útulok

Zariadenie núdzového bývania

Zariadenie opatrovateľskej služby

Zariadenie pre seniorov

Denné centrum

Denný stacionár

Domáca opatrovateľská služba

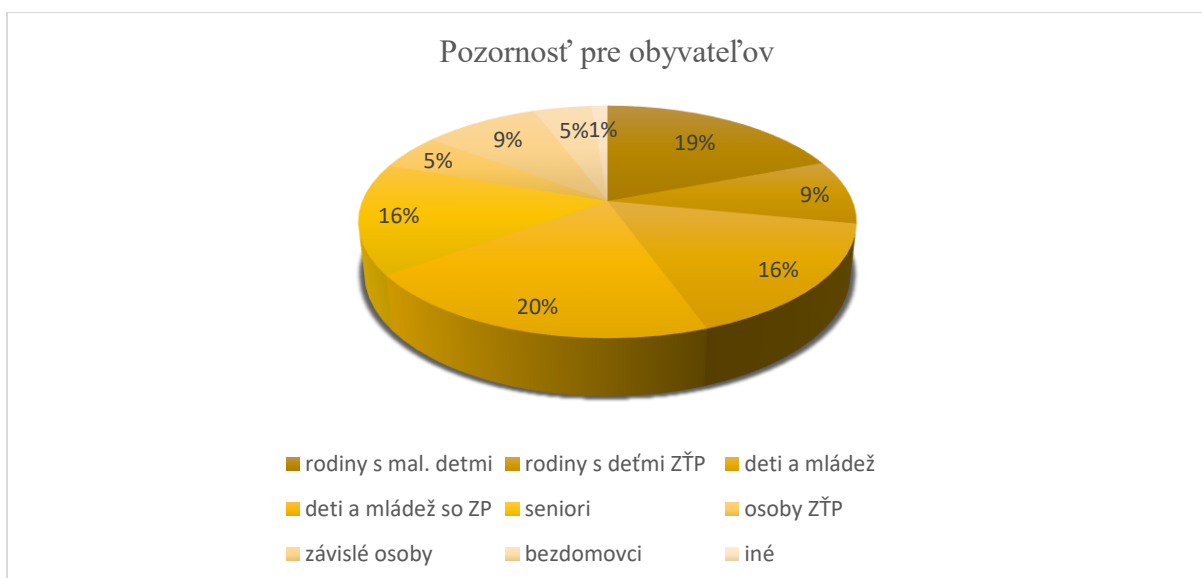
Komunitné centrum

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa

Práčovňa

8. Ktorým z nasledujúcich skupín obyvateľstva v meste by podľa Vás mala byť venovaná väčšia pozornosť?

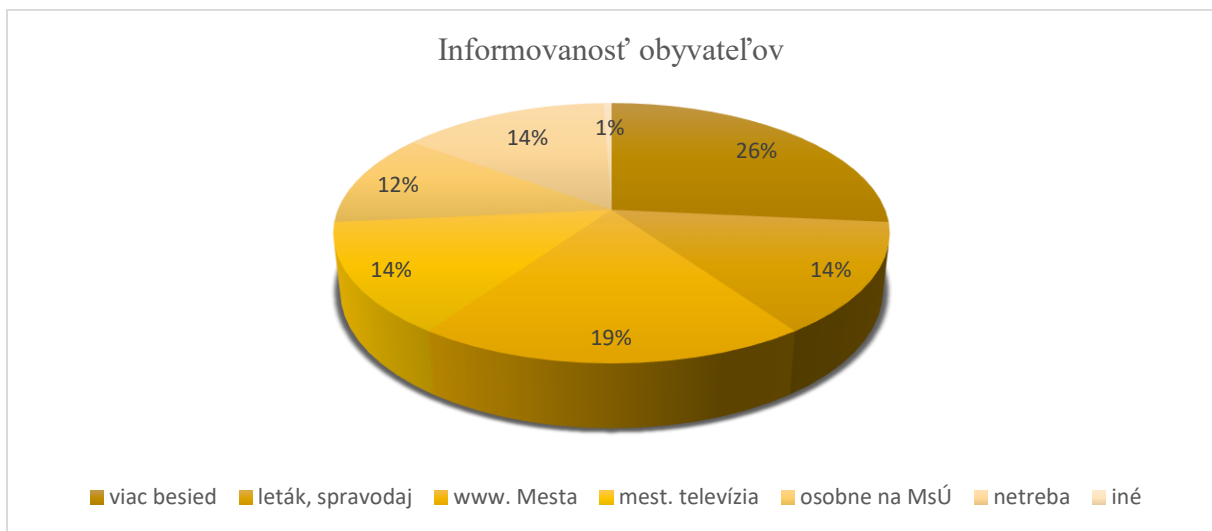
Graf č. 24 Najohrozenejšie skupiny obyvateľstva

Za najohrozenejšie skupiny obyvatelia najčastejšie označovali mladé rodiny s deťmi, deti a mládež, zdravotne postihnutých a seniorov. K často označovaným patria tiež osoby ohrozené závislosťou. Najmenej označovaná bola skupina bezdomovci.

9. Ako by sa mala podľa vás zlepšiť informovanosť a komunikácia medzi mestským úradom a obyvateľmi?

Graf č. 25 Informovanosť

Čo sa týka foriem poskytovania informácií, až 26,5 % respondentov uprednostnilo informovanosť prostredníctvom besied s občanmi, 19,3 % prostredníctvom internetu, 13,8 % prostredníctvom mestskej televízie, ale 14,4 % uviedlo, že sú dostatočne informovaní o zámeroch mesta.

Zhrnutie

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 181 respondentov. Najpočetnejšiu skupinu tvorili ženy až 75,1 % občanov. V účasti vekových kategórií prevažovala veková kategória 46-55 rokov. Vo vzdelanostnej úrovni respondentov prevládalo stredoškolské vzdelanie s maturitou. Najsilnejšie zastúpenie sociálneho postavenia mali obyvatelia so statusom zamestnaný. Z dotazníka vyplýva, že obyvatelia sa obrátia v prípade potreby pomoci prvotne na úrady a na zdroje z internetu. V časti vyjadrenia spokojnosti so sociálnymi službami prevažuje spokojnosť nad nespokojnosťou. Za najčastejšie využívanú sociálnu službu označili komunitné centrum. Najviac by privítali sociálne služby ako Denný stacionár, Zariadenie pre seniorov, Zariadenie opatrovateľskej služby. A rovnako by tieto služby v najbližších 5 rokov aj využili. Najväčšiu pozornosť by mala byť venovaná skupine deti a mládež zo soc. znevýhodneného prostredia, deťom a mládeži, rodinám s malými deťmi a seniorom. Z časti obyvateľov, ktorí sa vyjadrili veľká časť by uprednostnila informovanosť prostredníctvom besied s občanmi.

V rámci dotazníkového prieskumu bolo navrhnutých niekoľko cieľov, ktoré sa netýkajú priamo rozvoja sociálnych služieb (v zmysle platnej legislatívy v oblasti sociálnych vecí) a z tohto dôvodu ich nebolo možné priamo riešiť v tomto dokumente. Avšak je potrebné ich zapracovať do iných strategických dokumentov mesta – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Moldava nad Bodvou príp. iné, nakoľko úzko súvisia s vykonávaním sociálnej práce v jednotlivých cieľových skupinách, sú dôležité pre úspešnosť implementácie navrhnutých cieľov a opatrení v KPSS, sú dôležité pre občanov v meste a na riešenie ich životných situácií, v ktorých sa ocitávajú.

7 SWOT ANALÝZA SOCIÁLNEJ OBLASTI V MESTE MOLDAVA NAD BODVOU

SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaná na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb (poskytovanie sociálnych služieb v Moldave nad Bodvou). Anglická skratka SWOT je odvodená od prvých slov anglických slov:

- Strengths (Silné stránky) – podmienky, ktoré môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa;
- Weaknesses (Slabé stránky) – interné podmienky, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa;
- Opportunities (Príležitosti) – externé podmienky, ktoré dopomôžu k dosiahnutiu cieľa;
- Threats (Ohrozenia) – externé podmienky, ktoré môžu sťažiť dosiahnutie cieľa.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - právo na poskytnutie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom; - záujem mesta o rozvoj sociálnej oblasti; - existencia Zariadenia pre seniorov; - existencia Denného centra pre seniorov; - poskytovanie stravy pre dôchodcov; - zabezpečenie rozvozu stravy podľa požiadaviek; - existencia Domova sociálnych služieb Večné deti; - existencia opatrovateľskej služby v domácnosti; - existencia komunitného centra, pracovne a strediska osobnej hygieny - vykonávanie terénnej sociálnej práce v marginalizovanej rómskej komunite 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby; - nedostatočne zabezpečená bezbariérovosť v meste; - migrácia kvalifikovanej pracovnej sily za prácou do zahraničia; - nepriaznivý demografický vývoj; - nedostatok nájomných bytov pre mladé rodiny; - migrácia mladej generácie; - nezáujem rodičov (najmä ohrozených detí a mládeže) o komunikáciu; - neliečenie závislostí zhoršuje situáciu jednotlivca a aj rodiny (komunity); - vysoký index starnutia obyvateľstva; - nedostatočné priestorové možnosti v Zariadení pre seniorov; - nedostatočná informovanosť občanov o sociálnych službách

<ul style="list-style-type: none"> - existencia Spojenej ZŠ (špeciálna a praktická škola) na území mesta; - existencia materských, základných a stredných škôl s vyučovacím jazykom maďarským - ponuka odborného poradenstva; - záujem o odborné vzdelávanie (poskytovatelia služieb); - dobrý kontakt poskytovateľov s cieľovou skupinou; - intenzívna činnosť terénnych sociálnych pracovníkov; - školské zariadenia a telocvična – pedagogický dozor; - na území mesta funguje Mestská polícia v oblasti prevencie kriminality, obchodovania s ľuďmi, prevencie proti drogovým závislostiam atď. - existencia zdravotnej infraštruktúry; 	<ul style="list-style-type: none"> poskytovaných na území mesta pre všetky cieľové skupiny, nižšia informovanosť o existujúcich poradenských službách v oblasti rodiny, ale aj pre iné cieľové skupiny; - nízka miera flexibility opatrovateľskej služby počas víkendov - nedostatočný rozsah preventívnych aktivít proti záškoláctvu, drogovým a ostatným závislostiam, ale aj aktivít zameraných na prípravu k rodičovstvu. - absentuje základné a špecializované sociálne poradenstvo pre jednotlivé cieľové skupiny patriace do skupiny osôb v nepriaznivej alebo krízovej životnej situácii. - absencia telefonickkej poradenskej „infolinky. - chýba organizované charitatívne spoločenstvo - nezisková organizácia s programom „krízovej pomoci“ ľuďom, ktorí ju akútne potrebujú. - absencia následného sociálneho mentoringu - fungujúceho ako pomoc a prevencia pred opätovným návratom osôb do nepriaznivej životnej situácie - absencia pobočky sociálnej poisťovne v meste
--	---

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Existencia väčšieho množstva seniorských organizácií a občianskych združení na území mesta; - Existencia reálnych a finančne prijateľných možností pre pohybové aktivity seniorov; - existencia pobočiek zdravotných poisťovní na území mesta; - Programy sociálnej prevencie MsP - pre seniorov, osoby s ŤZP, deti a mládež, osoby ohrozené sociálnym vylúčením, drogovu závislých; - možnosť získať finančné prostriedky na programy podporujúce využívanie telekomunikačných technológií v sociálnych službách; - proces mapovania verejných priestranstiev prostredníctvom kamerového systému; - Zákon o dobrovoľníctve č. 406/2001 Z. z.; - spolupráca štátnej správy a samosprávy pri poskytovaní sociálnych služieb a služieb zamestnanosti; - možnosť vytvárania chránených pracovísk a zriaďovanie chránených dielní; - Vysoký potenciál mimovládnych organizácií (MVO) vybavený schopnosťami a zručnosťami zvládať 	<ul style="list-style-type: none"> - z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality; - možný odliv kvalifikovaných odborníkov zo sociálnej sféry do iných odvetví; - nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby; - nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií obce, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb; - postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí znevýhodneným sociálnym skupinám komunity; - nespolupráca zo strany niektorých rodičov, absencia záujmu niektorých rodičov o situáciu, vývoj, ohrozenie dieťaťa; - nízky sociálny status pracovníkov sociálnych služieb; - nedostatok starostlivosti o tých, ktorí sa starajú (vyhorenie soc. pracovníkov); - administratívna náročnosť služieb; - nízke príjmy seniorov im neumožnia platiť za služby; - malá adresnosť sociálnych služieb, - zneužívanie sociálnych výhod;

<p>problematiku jednotlivých cieľových skupín;</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekty realizované a pripravované prostredníctvom ÚPSVaR v oblasti poskytovania pomoci osobám v hmotnej núdzi a v oblasti podpory zamestnanosti pre znevýhodnené skupiny; - výhodná geografická poloha mesta - blízkosť Košíc, priemyselných parkov - veľa príležitostí k úplnému alebo čiastkovému zamestnaniu, dobrá infraštruktúra, dopravné spojenia, cezregionálna a cezhraničná spolupráca a zamestnanosť; - možnosť získania finančných prostriedkov u projektov EÚ. 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné priestorové možnosti voľnočasových aktivít pre deti a mládež s ťažkým zdravotným postihnutím. - ekonomická neudržateľnosť najmä neziskových organizácií poskytujúcich sociálne služby a nedostatočné financovanie neštátnych subjektov pri poskytovaní sociálnych služieb; - Nedostatočné možnosti pre bývanie aktívnych seniorov (vrátane osamelých seniorov), ktorí majú záujem o menšie bytové priestory tak, aby mohli žiť v seberovnej komunite. - postoj zamestnávateľov pri zamestnávaní osôb so zdravotným postihnutím. - nejednotnosť výkladu zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia (na osobnú asistenciu a na opatrovanie).
--	--

8 IDENTIFIKÁCIA CIEĽOVÝCH SKUPÍN

Na základe analýzy demografického vývoja obyvateľstva na území Mesta, ako aj analytickej časti boli rozčlenené cieľové skupiny sociálnej politiky v Meste na tri skupiny a to seniori a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, rodiny, deti a mládež a marginalizované rómske komunity. Pri členení cieľových skupín bol kladený dôraz na cenné praktické skúsenosti zamestnancov sociálneho oddelenia, Mestského úradu v Moldave nad Bodvou, ktorí každodenne získavajú poznatky o potrebách a najčastejších požiadavkách obyvateľov, čím sa samospráva skutočne dostáva na najnižšiu úroveň – až ku konkrétnemu obyvateľovi.

8.1 Cieľová skupina - Seniori a občania ŤZP

Cieľová skupina seniori patrí do skupiny občanov, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a vyšší a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, nakoľko túto podporu a pomoc nemôžu získať iným štandardným spôsobom. Ide o osoby vo veku 65 a viac rokov. Príčinou sociálneho vylúčenia seniorov môže byť: nepriaznivý zdravotný stav, zanedbanosť, psychické problémy, nedostatok finančných prostriedkov, nízke dôchodky, ceny liekov a zdravotníckych pomôcok, prístupové bariéry u lekárov a verejných inštitúciách, nedostatočná informovanosť napr. o dostupných sociálnych službách, sociálnej pomoci a sociálnych dávkach. V Meste v roku 2020 žilo 10 283 obyvateľov z toho bolo 1338 obyvateľov nad 65 (ženy 780 a muži 558). V roku 2010 to bolo 870 obyvateľov. (zdroj: www.moldava.sk). Tento trend nárastu obyvateľstva v poproduktívnom veku bude v nasledujúcich rokoch pokračovať.

Do skupiny osôb so zdravotným postihnutím v komunitnom pláne zahŕňame najmä:

- osoby s telesným postihnutím,
- osoby s mentálnym postihnutím,
- osoby s duševným postihnutím,
- osoby so zmyslovým postihnutím (zrakovým, sluchovým postihnutím),
- osoby s kombinovaným postihnutím.

Osobám so zdravotným postihnutím často v spoločenskom a ekonomickom uplatnení bránia prekážky súvisiace s postojmi a prostredím. Tak ako obyvateľstvo starne, narastá aj počet obyvateľov so zdravotným postihnutím. Aj keď za opatrenia súvisiace so zdravotným postihnutím je primárne zodpovedný štát, je potrebné aby sa vykonávali opatrenia aj na úrovni mikroregiónov, teda na území mesta.

Z toho dôvodu je pri tvorbe komunitného plánu hlavnou cieľovou skupinou – skupina seniorov a občanov ŤZP.

Tabuľka 13 Prehľad počtu poberateľov dôchodkov v okrese Košice okolie za obdobie 2016 - 2020.

Druh dôchodku	Stav k				
	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
Starobný sólo	13 786	14 136	14 270	14 788	15 009
Starobný v súbehu s vdovským	5 445	5 407	5 392	5 383	5 349
Starobný v súbehu s vdoveckým	782	788	832	884	903
Starobný spolu	20 013	20 331	20 494	21 055	21 261
Predčasný starobný sólo	409	371	308	266	294
Predčasný starobný v súbehu s vdovským	13	8	6	9	8
Predčasný starobný v súbehu s vdoveckým	5	7	5	5	4
Predčasný starobný spolu	427	386	319	280	306
Invalidný s pokl.schop. VZČ do 70% sólo	2 131	2 109	2 127	2 085	2 091
Invalidný s pokl.schop. VZČ do 70% v súbehu s vdovským	78	82	90	76	78
Invalidný s pokl.schop. VZČ do 70% v súbehu s vdoveckým	21	23	25	18	19
Invalidný s pokl.schop. VZČ nad 70% sólo	1 652	1 565	1 533	1 460	1 410
Invalidný s pokl.schop. VZČ nad 70% v súbehu s vdovským	53	47	44	40	35
Invalidný s pokl.schop. VZČ nad 70% v súbehu s vdoveckým	10	8	6	5	5
Invalidný spolu	3 945	3 834	3 825	3 684	3 638
Vdovský sólo	789	772	779	759	764
Vdovecký sólo	127	132	145	163	165
Sirotský	587	557	559	513	515
Spolu	25 888	26 012	26 121	26 454	26 649
Invalidný z mladosti	264	283	325	352	375
Dôchodok manželky	10	9	8	6	4
Sociálny	21	18	18	18	16
Úhrn	26 183	26 322	26 472	29 830	27 044

Zdroj: Sociálna poisťovňa.2021

Stúpajúci trend je viditeľný aj v počte občanov s ťažkým zdravotným stavom, ktorí ovplyvňujú aj výber poskytovania jednotlivých sociálnych služieb.

Tabuľka 14 Počet osôb s ŤZP v meste Moldava nad Bodvou

Počet FO s ŤZP	za rok				
	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
	666	696	709	723	747

Zdroj: ÚPSVaR Košice

Tabuľka 15 Počet držiteľov preukazu ŤZP a parkovacieho preukazu v meste Moldava nad Bodvou

Počet preukazov	za rok				
	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
Parkovací preukaz	168	180	186	203	202
Preukaz FO s ŤZP	188	214	220	231	237
Preukaz FO s ŤZP-S	259	274	276	276	272

Zdroj: ÚPSVaR Košice

Tabuľka 16 Počet poberateľov dávok poskytovaných prostredníctvom ÚPSVaR v meste Moldava nad Bodvou

Počet poberateľov	Stav k				
	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
Príspevok na diétne stravovanie	86	90	95	97	105
Príspevok na hygienu a ošatenie	126	127	133	138	145
Príspevok na psa	0	0	0	0	0
Príspevok na prevádzku OMV	195	190	198	202	212
Príspevok na osobnú asistenciu	38	38	38	39	40
Príspevok na prepravu	1	1	1	1	1
Príspevok na opatrovanie	179	185	198	320	229

Zdroj: ÚPSVaR Košice

V súvislosti s cieľovou skupinou Seniori a osoby ŤZP je potrebné uviesť, že na základe zákona č. 448/2008Z.z. Mesto od účinnosti zákona o sociálnych službách 1. 1. 2009 je orgánom, ktorý rozhoduje o odkázanosti na sociálne služby v nasledovných druhoch sociálnych služieb: zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár a na opatrovateľskú službu.

Tabuľka 17 Prehľad vydaných rozhodnutí mesta v Moldava nad Bodvou o odkázanosti v rokoch 2016-2020

Druh sociálnej služby	Za rok				
	2016	2017	2018	2019	2020
Zariadenie pre seniorov	37	28	29	33	27
Zariadenie opatrovateľskej služby	3	3	2	3	2
Denný stacionár	4	0	0	0	0
Opatrovateľská služba	1	3	4	9	4
SPOLU	45	34	35	45	33

Zdroj: MsÚ Moldava nad Bodvou

Z pohľadu žiadostí o posúdenia odkázanosti na sociálne služby podaných na MsÚ, je možné konštatovať, že všetky žiadosti v sledovanom období boli vybavené kladne. Z tabuľky je vidieť, že najväčší záujem občanov je o poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov.

Formálne je možné skonštatovať, že zo sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v kompetencii Mesta sú v Meste zastúpené iba sociálne služby - zariadenie pre seniorov a opatrovateľská služba. Z dotazníkového prieskumu vyplýva, že občania majú záujem aj o poskytovanie sociálnej služby – denný stacionár. Je predpoklad, že v prípade jeho zriadenia v Meste by sa zvýšil počet žiadostí o poskytovanie tejto sociálnej služby.

Filozofiou štátu ako aj Mesta je podpora občanov, aby mohli žiť čo najdlhšie v prirodzenom domácom prostredí. To malo aj za následok zriadenie Denného centra pre seniorov a občanov ŤZP v Meste. Denné centrum začalo svoju prevádzku od 01.02.2019.

Tabuľka 18 Prehľad počtu klientov Denného centra za obdobie od 01.02.2019 do 31.12.2020

Počet klientov	za obdobie k		
	01.02.2019	31.12.2019	31.12.2020
	76	154	169

Zdroj: MsÚ Moldava nad Bodvou

V rámci skvalitnenia služieb pre občanov Mesto Moldava nad Bodvou poskytuje občanom – poberateľom starobného, invalidného a výsluhového dôchodku príspevok na stravovanie vo svojich zariadeniach a to: v školskej jedálni na ulici Severnej, v školskej jedálni na ulici ČSA a zabezpečuje donášku stravy prostredníctvom externej firmy.

Tabuľka 19 Prehľad stravníkov za obdobie rokov 2016 až 2020

Počet stravníkov	Za obdobie k				
	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
	116	122	131	129	158

Zdroj: MsÚ Moldava nad Bodvou

Mesto sa snaží svojim občanom, seniorom, skvalitniť ich život aj prostredníctvom darčekových poukážok na Vianoce, na ktorú majú nárok občania starší ako 65 rokov.

Tabuľka 20 Počet prijímateľov vianočného príspevku za obdobie rokov 2016 až 2020

Počet prijímateľov vianočného príspevku	Za rok				
	2016	2017	2018	2019	2020
	1150	1184	1262	1313	1359

Zdroj: MsÚ Moldava nad Bodvou

Na základe uvedených údajov, ale aj postupného starnutia obyvateľov Mesta je možné predpokladať potrebu budovania nových komunitných ambulatných aj pobytových služieb v meste Moldava nad Bodvou.

8.2 Cieľová skupina Rodina, deti a mládež

Cieľová skupina – Rodina, deti a mládež je široko koncipovaná skupina. Ide o mladé rodiny, viacdtné rodiny, neúplné rodiny, deti žijúce v náhradných rodinách deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí a pod. Z hľadiska existujúcich druhov sociálnych služieb pre mladé rodiny s deťmi je kľúčová služba-zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, tzv. jasle. V Meste je táto služba poskytovaná prostredníctvom Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku - Cirkevný zbor MOLDAVA NAD BODVOU Szlovákiai Református Keresztyén Egyház - Szepsi Egyházközség pod názvom – Csillag Bolcsode

s kapacitou 18 detí. Okrem toho sa v Meste nachádza päť materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta.

Tabuľka 21 Prehľad materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Moldava nad Bodvou

Materská škola	Kapacita	Obsadenosť
Veselá zebra - Severná	111	80 %
Stonôžka - Krátka	100	98 %
Štvorlístok - Hviezdoslavova	40	102 %
Materská škola s vjm – Szászorszép – Čsl. armády	60	100 %
Materská škola s vjm – Rosnička - Budulov	21	100 %

Zdroj: MsÚ Moldava nad Bodvou

Okrem „Mestských“ škôlok pôsobí na území Mesta aj Cirkevná materská škola – Boldog Salkaházi Sára Egházi Óvoda s vjm., ktorej kapacita je 44 detí a obsadenosť 90 %. (Zdroj: Cirkevná spojená škola – Egházi iskolaközpont Moldava nad Bodvou). Na území Mesta majú svoje zastúpenie ďalšie školské zariadenia, ktoré vplyvajú na zdravý vývin a vzdelanie našich detí.

Tabuľka 22 Prehľad škôl pôsobiacich na území mesta Moldava nad Bodvou

Škola	Zriaďovateľ	Kapacita	Obsadenosť
Základná škola - ČSA	mesto	735	92 %
Základná škola - Severná	mesto	400	73 %
Základná škola s vjm - Alapiskola	mesto	740	66 %
Cirkevná spojená škola – Boldog Salkaházi Sára Egházi iskola központ	Košická arcidiecéza	310	59 %
Špeciálna základná škola	Okresný úrad Košice	150	81 %
Základná umelecká škola Moldava nad Bodvou	mesto	500	83 %
Gymnázium Štefana Moyses	KSK	300	34 %
Stredná odborná škola – Szakközépiskola Moldava nad Bodvou	KSK	350	81 %

Zdroj: školské zariadenia

V rámci podpory tejto cieľovej skupiny uvádzame aj prehľad poberateľov dávok za roky 2016 –2020. Tieto dávky slúžia na podporu rodín v rôznych sociálnych situáciách.

Tabuľka 23 Počet poberateľov dávok poskytovaných cieľovej skupine Rodina, deti a mládež prostredníctvom ÚPSVaR v meste Moldava nad Bodvou

Počet poberateľov	Stav k				
	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
Dávka v hmotnej núdzi	293	291	389	268	294
Prídavok na dieťa	713	1195	1238	1380	1411
Rodičovský príspevok	122	231	276	307	337
Opakovaný príspevok dieťaťu v NS	54	57	58	61	58
Opakovaný príspevok rodičovi v NS	8	10	16	12	16

Zdroj: UPSVaR Košice

Vo všeobecnosti je možné rozdeliť nepriaznivé vplyvy pôsobiace na deti a rodiny takto:

- a) spoločenské vplyvy vychádzajúce z modernizačných procesov v spoločnosti, súvisiace s premenou inštitúcie detstva a jeho komercializáciou, ale aj premenami inštitúcie manželstva, rodiny a školy, individualizáciou, rozvojom moderných technológií komunikácie, zmenami v životnom štýle a pod.,
- b) chudoba asociálne vylúčenie spôsobené najmä nezamestnanosťou, potencované príslušnosťou k etnickej skupine, či zdravotným znevýhodnením,
- c) sociálno-patologické javy v rodinách, najmä hmotná núdza, domáce násilie, alkoholizmus rodičov (prípadne iné závislosti), d) sociálno-patologické javy v školách, najmä záškoláctvo a šikanovanie.

ÚPSVR určuje osobitného príjemcu pomoci v hmotnej núdzi, štátnych sociálnych dávok (najmä PnD, RP), v prípadoch, keď dochádza k porušovaniu zákona, keď sa nedosahuje účel, na ktorý je konkrétna dávka určená. Zvyčajne je osobitným príjemcom Mesto Moldava nad Bodvou, ktoré dávky vypláca vo vecnej alebo finančnej forme v prospech jednotlivca a rodiny, ktorým je určená. Zvyčajne sa to týka rodín, v ktorých deti zanedbávajú školskú dochádzku, spáchali priestupok, sú nariadené zo strany ÚPSVR alebo súdu výchovné opatrenia a pod.

Tabuľka 24 Osobitný príjemca

Osobitný príjemca z dôvodu	Stav za rok (počet detí)				
	2016	2017	2018	2019	2020
záškoláctva	235	188	154	138	96
neplnenia účelu	14	11	15	15	21
zanedbania výchovy	24	37	9	20	9
Z dôvodu poberania DHN	13	17	10	7	0
Výchovného opatrenia	4	3	5	14	0

Zdroj: Mestský úrad Moldava nad Bodvou

Rodičia niekedy zo závažných dôvodov nedokážu zabezpečiť potrebnú starostlivosť o svoje deti a potrebujú pri riešení svojej sociálnej situácie pomoc. K tomu im napomáha štát a to prostredníctvom rôznych prostriedkov.

Mestu vyplývajú povinnosti, ktoré je povinné plniť na základe zákona č. 417/2013 Z. zo pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov, niekoľko zákonov týkajúcich sa štátnych sociálnych dávok a najmä sa jedná o zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nezamestnanosť a chudoba vplývajú aj na vzťahy v rámci rodiny. V rodinách postihnutých chudobou nachádzame aj problémy so starostlivosťou o maloleté deti čo má v konečnom dôsledku za následok vzdanie sa rodičov rodičovských práv, čo ukazuje aj nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 25 Počet opustených detí na území Slovenskej republiky za jednotlivé roky

	Stav za rok				
	2016	2017	2018	2019	2020
Deti, u ktorých rodičia dali súhlas na osvojenie bez vzťahu k určitým osvojiteľom	92	91	123	97	84
Dieťa zanechané vo verejne prístupnom inkubátore	4	3	6	0	3
Utajený pôrod	36	42	31	54	42
Dieťa, u ktorého rodičia deklarujú, že sa nechcú starať o dieťa (prinesené na úrad, alebo do DeD rodičom, rodič žiada o umiestnenie dieťaťa do DeD – na úrade, na súde, v DeD, na obci a pod.)	94	108	71	71	102
Nájdene opustené dieťa	5	2	2	1	3

Zdroj: www.upsvr.gov.sk

Riešenie nepriaznivej sociálnej situácie je často prierezové a sociálne služby tvoria len časť systému, ktorý by mal zabezpečovať podporu pre túto cieľovú skupinu. Okrem sociálnych služieb sa tejto oblasti venuje aj systém sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately, aktivity z rezortov zdravotníctva, školstva, spravodlivosti a vnútra.

Mesto má poskytovať alebo zabezpečovať v zmysle zákona 448/2008 Z.z. v rámci krízovej intervencie nasledovné druhy sociálnych služieb:

- nízkoprahové denné centrum,
- nocľaháreň,
- nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
- terénna sociálna služba krízovej intervencie.

Uvedené služby sú určené pre rôzne skupiny obyvateľstva ako napr.: ženy zažívajúce násilie a ich deti, mladí dospelí po ukončení ústavne starostlivosti, ľudia bez domova.

Na území Mesta pôsobí iba jedno zariadenie krízovej intervencie. Ide o neziskovú organizáciu Zem detí Košice, ktorá prevádzkuje zariadenie núdzového bývania pobytovou formou, pre ženy, ktoré zažívajú násilie a ich deti s kapacitou 16 osôb. V rámci Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny je zriadená bezplatná non-stop linka pre ženy zažívajúce násilie . 0800 212 212.

Ďalšou skupinou v rámci krízovej situácie tvoria mladí dospelí po ukončení ústavnej starostlivosti a mladí po ukončení náhradnej starostlivosti. Títo ľudia nemajú finančné prostriedky na osamostatnenie sa a nájdenie si vlastného bývania. V územnom obvode Mesta nie je registrovaný žiadny poskytovateľ sociálnej služby – domova na pol ceste, zariadenia núdzového bývania, zariadenia podporného bývania ani útulku. Veľakrát končia takýto ľudia bez domova. Takýmto ľuďom by mohla pomôcť nocľaháreň, ktorá nemá na území mesta svoje zastúpenie. Preto je potrebné tento takt sledovať a riešiť ho komplexne, a to zvýšením ich životnej úrovne v prvom rade dostupným nájomným sociálnym bývaním a podporou zamestnávania. Mesto poskytuje sociálne služby aj takejto cieľovej skupine a to prostredníctvom komunitného centra, strediska osobnej hygieny a práčovne.

Mesto prostredníctvom zamestnancov sociálneho oddelenia Mestského úradu monitoruje možné vzniknuté situácie a úzko spolupracuje s organizáciami pôsobiacimi v danej oblasti. Základom pre riešenie a podporu občanov v kríze by mala byť prevencia, ktorá môže znížiť alebo úplne odstrániť riziko výskytu nepriaznivých sociálnych situácií.

8.3 Marginalizovaná rómska komunita

Marginalizované rómske komunity sú definované ako komunity – koncentrácie Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie. Podľa sčítania obyvateľov v roku 2011 sa k rómskemu etniku prihlásilo 1085 obyvateľov mesta Moldava nad Bodvou. V Meste sú tri lokality, v ktorých žije vyšší počet MRK (lokalita Budulovská, Debrad'ská, J.Kráľa, Vodná, ČSA, Rožňavská.

Problematika marginalizovaných rómskych komunít je v Slovenskej republike riešená, financovaná a riadená primárne zo strany štátu. Ide o napr: Národné projekty na podporu terénnej sociálnej práce v obciach, komunitných centier, ale aj projekt asistentov osvedy zdravia v komunitách. Mesto v súčasnej dobe nie je zapojené do žiadneho z hore uvedených projektov. V rámci MsÚ-OSS sú zamestnaní terénni sociálni pracovníci, ktorí pravidelne monitorujú rómske lokality. Svoju činnosť vykonávajú priamo v lokalitách s vyšším výskytom MRK ako aj v priestoroch komunitného centra.

Komunitné centrum je sociálna služba, ktorá bola v roku 2015 v súlade so zákonom 488/2008 Z.z. zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja. Na základe analýzy stavu, existujúcich problémov a následne potrieb a záujmov klientov je spracovaný plán činnosti - aktivít v komunitnom centre. Aktivity smerujú k zmene sociálnych podmienok komunity v lokalite. Sú zamerané na poskytovanie služieb pre potreby jednotlivca a skupiny a ich vzájomnej interakcii, včasnú intervenciu a prevenciu sociálnej exklúzie, ako sociálne poradenstvo, komunitná práca a komunitná rehabilitácia, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, nízko prahové programy pre deti a mládež, výchovno-vzdelávacie a aktivizačné služby, predškolské kluby, príprava na vyučovanie, odborné poradenstvo, služby na podporu zamestnanosti. V rámci komunitného centra Mesto zriadilo predanú cieľovú skupinu ďalšie sociálne služby a to: stredisko osobnej hygieny a práčovňa. V rámci výzvy Ministerstva vnútra SR sa Mesto zapojilo do projektu prestupného bývania, ktorým chce rozšíriť možnosti skvalitnenia bývania tejto cieľovej skupiny. Prestupné bývanie je systém rôzneho typu bývania sprevádzaný rôznou intenzitou terénnej sociálnej služby. Rodiny sú sprevádzané po krokoch - od základného bývania s intenzívnym sociálnym sprevádzaním a vzdelávaním v témach ako finančné rodinné hospodárenie, starostlivosť a údržba bytu a spoločných priestorov - až po vyššie stupne s menej intenzívnou sociálnou podporou. Dlhodobým cieľom je umožniť domácnosti „osamostatniť sa“ a vstúpiť na otvorený trh s bývaním, či už prostredníctvom nájdenia si komerčného nájomného bytu alebo svojpomocnej výstavby vlastného rodinného domčeka. (Zdroj: *Katrina Smatanová, Prestupné bývanie, Úrad, splnomocnenca pre rómske komunity, 2019*).

Ďalším projektom do ktorého sa Mesto zapojilo v rámci tejto cieľovej skupiny je Výzva z Grantov EHP a Nórska na prekladanie žiadosti o projekt v rámci programu „MIESTNY ROZVOJ, ZNIŽOVANIE CHUDOBY A INKLÚZIA RÓMOV“. Cieľom je podpora projektov zlepšujúca prístup zraniteľných detí a mládeže k širšiemu okruhu mimoškolských činností s cieľom zlepšiť ich osobný rozvoj a poskytnúť im zručnosti zvyšujúce ich šance uspieť v spoločnosti prostredníctvom vytvorenia multifunkčného centra pre mládež. V rámci uvedeného projektu bude vybudované Multifunkčné centrum pre mládež, ktoré bude podporovať a prispievať k zdravému telesnému a duševnému rozvoju detí a mládeže tým, že im umožní zostať v príjemnom a zdravom prostredí, vyrovnávať rozdiely medzi nerovnakými materiálnymi a psychologickými podmienkami v rodinách, pomáhať deťom z dysfunkčných rodín alebo rodín zo sociálne znevýhodneného prostredia, a tak im pomáhať formovať zdravé, bohaté a žiadúce spoločenské vzťahy. Poskytovanie rovnakej príležitosti a nerozlišovanie

medzi rómskymi a nerómskymi deťmi je hlavným faktorom sociálneho začlenenia, pretože spojenie všetkých detí a mládeže vo voľnočasových aktivitách je najlepším spôsobom, ako prekonať bariéry medzi nimi.

Jedným z cieľov zamestnancov MsÚ-SO je poskytovanie odbornej pomoci všetkým, ktorí sa ocitnú v nepriaznivej sociálnej situácii a nie sú schopní sami, ani s pomocou rodiny a blízkych nájsť vhodné riešenie svojho problému za predpokladu aktívnej spolupráce klienta. Ďalším je preventívne pôsobenie v rámci ohrozených skupín obyvateľov a následné predchádzanie krízovým situáciám, akou je napríklad sociálne vylúčenie a jeho prípadné prehlbovanie. Veľmi dôležitým cieľom je aktivizácia klientov k pozitívnej zmene.

Avšak hlavným cieľom zamestnancov MsÚ-SO je zmierniť proces vyčlenenia ohrozených obyvateľov zo spoločnosti a hľadať riešenie nepriaznivej sociálnej prípadne životnej situácie klientov, ktorí sa pre dlhodobé neriešené sociálne problémy stali členmi vylúčenej komunity, dôsledkom čoho je nepriaznivá sociálna situácia.

Pri dosiahnutí stanovených cieľov zamestnanci MsÚ-SO spolupracujú s Odborom školstva MsÚ, Materskými a Základnými školami na území Mesta, so všeobecnými lekármi pre deti a dorast pôsobiacimi na území Mesta, ÚPSVaR Košice.

9 STRATEGICKÉ CIELE A OPATRENIA

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Moldava nad Bodvou vychádza zo súčasne platných strategických dokumentov pre oblasť sociálnych služieb na obdobie 2021 – 2030:

- Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so ZP na roky 2021 – 2030
- Národný integrovaný reformný plán – Moderné a úspešné Slovensko
- Plán Obnovy a odolnosti SR

a zohľadňuje vytýčené priority mesta Moldava nad Bodvou v jeho Programe hospodárskeho asociálneho rozvoja.

Komunitný plán je zameraný na nasledovné cieľové skupiny:

1. Seniori a občania so zdravotným postihnutím
2. Rodina, deti a mládež
3. Margilizovaná rómska komunita

Sociálne služby, ktoré budú plánované mestom budú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Plánované služby budú pomáhať občanom, ktorí:

- nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- dostali sa do sociálne nepriaznivej situácie pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,
- dôvodu zdravotného postihnutia, alebo nepriaznivého zdravotného stavu,

- dovŕšili vek potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa osobitného predpisu.
- ktorí potrebujú opatrovať fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- sú ohrození správaním iných fyzických osôb alebo, sa stali obeťou správania iných fyzických osôb,
- zotrávajú v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

9.1 Cieľová skupina - Seniori a občania ŤZP

9.1.1 Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí

Ciele:

1. Udržanie a rozvoj opatrovateľskej služby
2. Zabezpečenie stravovania a donášky stravy do domácnosti
3. Vytvoriť systém na poskytovanie iných činností a uspokojenie potrieb seniorov a občanov ŤZP v domácnosti
4. Podpora aktívneho starnutia
5. Zriadenie denného stacionára
6. Komplexná starostlivosť o seniorov, zlepšenie celkových podmienok a kvalita života seniorov v meste,
7. Zabezpečenie bezbariérovosti mesta

Priorita	Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí
Cieľ 1	Udržanie a rozvoj opatrovateľskej služby
Opatrenie	Udržanie súčasného rozsahu opatrovateľskej služby a sústavne zvyšovať jej kvalitu a dostupnosť. Zabezpečenie dostatočnej kapacity opatrovateľskej služby vzhľadom na potreby občanov - podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí .
Aktivity	Podpora a rozvoj opatrovateľskej služby o 5%
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027

Merateľné ukazovatele	<ol style="list-style-type: none"> 1. počet seniorov a občanov ŤZP žijúcich v ich prirodzenom prostredí s podporou opatrovateľskej služby 2. miera spokojnosti prijímateľov opatrovateľskej služby (spokojnosť 80%)
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, zdroje ŠR, úhrady od prijímateľov sociálnej služby

Priorita	Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí
Cieľ 2	Zabezpečenie stravovania a donášky stravy do domácnosti
Opatrenie	Udržanie prípadne rozšírenie súčasného rozsahu príspevku na stravovanie seniorov a občanov ŤZP a zvyšovanie jeho kvality - podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí .
Aktivity	Podpora a zvýšenie súčasného rozsahu poskytovania stravovania o 5%
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	<ol style="list-style-type: none"> 1. počet seniorov a občanov ŤZP žijúcich v ich prirodzenom prostredí využívajúcich príspevok na stravovanie 2. miera spokojnosti prijímateľov služby (spokojnosť 80%)
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, zdroje ŠR, úhrady od prijímateľov sociálnej služby

Priorita	Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí
-----------------	--

Cieľ 3	Vytvoriť systém na poskytovanie iných činností a uspokojenie potrieb seniorov a občanov ŤZP v domácnosti
Opatrenie	Opatrenie je zamerané na podporu seniorov žijúcich vo svojich domácnostiach; podpora sa bude týkať činností –pomoc v domácnosti: upratovanie, pranie, žehlenie..., ďalej potrebný sprievod, rozhovor, sociálny kontakt a pod
Aktivity	1. Rozšíriť ponuku podpory poskytovanej v prirodzenom prostredí 2. Vytvoriť systém na poskytovanie iných činností za služby
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	1. Ponuka podporných činností v prirodzenom prostredí 2. Počet seniorov využívajúcich podporu v prirodzenom prostredí
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, zdroje ŠR, úhrady od prijímateľov sociálnej služby

Priorita	Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí
Cieľ 4	Podpora aktívneho starnutia
Opatrenia	Podpora seniorov v rôznych oblastiach (vzdelanie, šport, kultúra a pod.)
Aktivity	Organizovanie rôznych besied, prednášok, kurzov, zapájanie seniorov do športových aktivít, návšteva kultúrnych podujatí, výlety
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	1. Počet aktivít 2. Počet zapojených seniorov a občanov ŤZP

Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

Priorita	Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí
Cieľ 5	Zriadenie denného stacionára
Opatrenia	Zariadenie denného stacionára zabezpečí predĺženie obdobia zotrvania seniorov v prirodzenom domácom prostredí
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> a) Zriadenie denného stacionára s využitím priestorov v majetku mesta b) Doplnenie interiérového vybavenia. c) Doplnenie kvalifikovaného personálu a finančných prostriedkov na mzdy a odvody týchto zamestnancov. d) Poskytovanie služieb: -práca v terapeutickej komunite s denným režimom e) Jednodňové aktivity, podporujúce vznik nových záujmov, športu, kultúry.
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	Počet prijímateľov sociálnej služby

Priorita	Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí
Cieľ 6	Komplexná starostlivosť o seniorov, zlepšenie celkových podmienok a kvality života seniorov v meste

Opatrenia	Pokračovať v prevádzkovaní Denného centra seniorov v meste a tým rozšíriť škálu voľnočasových aktivít.
Aktivity	Zabezpečiť sociálnu službu počas dňa osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom v Dennom centre, kde sa najmä poskytuje sociálne poradenstvo a zabezpečuje sa záujmová činnosť, spoločenský a kultúrny život dôchodcov, organizovaním rôznych akcií.
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Počet aktivít 2. Počet zapojených seniorov a občanov ŤZP
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

Priorita	Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí
Cieľ 7	Zabezpečenie bezbariérovosti mesta
Opatrenia	Zvýšenie dostupnosti a skvalitnenie sociálnych a komunitných služieb
Aktivity	Zmapovanie budov v meste s dôrazom na ich bezbariérovosť
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	Počet budov s bezbariérovým prístupom
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

9.1.2 Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami

- Ciele:
- 1 Podporovať a rozvíjať existujúce pobytové sociálne služby
  - 2 Podporovať a rozvíjať existujúce ambulantné sociálne služby
  - 3 Zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v Zariadení opatrovateľskej služby

Priorita	Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami
Cieľ 1	Podporovať a rozvíjať existujúce pobytové sociálne služby
Opatrenia	Prevádzkovanie a zabezpečenie sociálnej služby v Zariadení pre seniorov Sv. Alžbety
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> a) Udržanie súčasnej kapacity zariadenia v prípade možnosti jej zvýšenie b) Renovácia vnútorných priestorov zariadenia c) Rozšírenie voľnočasových aktivít pre klientov
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	Počet prijímateľov sociálnej služby
Predpokladané zdroje financovania	Rozpočet zariadenia, rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	ZPS, Mesto Moldava nad Bodvou

Priorita	Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami
Cieľ 2	Podporovať a rozvíjať existujúce ambulantné sociálne služby
Opatrenia	Prevádzkovanie a zabezpečenie sociálnej služby v Domove sociálnych služieb Večné deti

Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> a) Udržanie súčasnej kapacity zariadenia v prípade možnosti jej zvýšenie b) Renovácia vnútorných priestorov zariadenia c) Rozšírenie voľnočasových aktivít pre klientov
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	Počet prijímateľov sociálnej služby
Predpokladané zdroje financovania	Rozpočet zariadenia, rozpočet mesta, rozpočet VUC, granty, dotácie
Garant/Partner	DSS, Mesto Moldava nad Bodvou

Priorita	Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami
Cieľ 3	Zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v Zariadení opatrovateľskej služby
Opatrenia	Prevádzkovanie a zabezpečenie sociálnej služby v Zariadení opatrovateľskej služby
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> a) Registrácia sociálnej služby - Zariadenie opatrovateľskej služby b) Zriadenie Zariadenia opatrovateľskej služby s využitím priestorov v majetku mesta c) Doplnenie interiérového vybavenia. d) Doplnenie kvalifikovaného personálu a finančných prostriedkov na mzdy a odvody týchto zamestnancov.
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	Počet prijímateľov sociálnej služby
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

9.2 Cieľová skupina - Rodina, deti a mládež

9.2.1 Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami

Cieľ

- 1 Podporiť sociálne služby na podporu rodiny s deťmi
- 2 Podporiť sociálne služby krízovej intervencie
- 3 Doplniť štruktúru sociálnych zariadení a služieb

Priorita	Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami
Cieľ 1	Podporiť sociálne služby na podporu rodiny s deťmi
Opatrenia	Podľa potreby zabezpečiť fungovanie zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
Aktivity	Podporiť fungovanie zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa Kiscsillag bolcsode
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	Počet osôb využívajúcich sociálnu službu zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
Predpokladané zdroje financovania	Rozpočet zariadenia, príspevky od prijímateľov sociálnej služby, rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Kiscsillag bolcsode, Mesto Moldava nad Bodvou

Priorita	Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami
Cieľ 2	Podporiť sociálne služby krízovej intervencie
Opatrenia	Podľa potreby zabezpečiť fungovanie zariadení krízovej intervencie
Aktivity	Podporiť fungovanie zariadenia núdzového bývania ZEM DETI KOŠICE
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	Počet osôb využívajúcich sociálnu službu zariadenie núdzového bývania
Predpokladané zdroje financovania	Rozpočet zariadenia, príspevky od prijímateľov sociálnej služby, rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Zem detí Košice, Mesto Moldava nad Bodvou

9.2.2 Starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov mesta

Cieľ 1 Pomoc občanom v hmotnej núdzi

2 Pomoc občanom v náhlejšej núdzi

Priorita	Starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov mesta
Cieľ 1	Pomoc občanov v hmotnej núdzi
Opatrenia	Zabezpečiť finančnú pomoc na zmiernenie hmotnej a sociálnej núdze obyvateľom mesta Moldava nad Bodvou
Aktivity	Poskytovať jednorazové finančné dávky pre občanov v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, najmä na úhradu mimoriadnych výdavkov v zmysle zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a v zmysle VZN mesta Moldava nad Bodvou č. 96/2016 o poskytovaní jednorazovej dávky

Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	Počet žiadostí o jednorazovú dávku v hmotnej núdzi
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

Priorita	Starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov mesta
Cieľ 2	Pomoc občanov v náhlej núdzi
Opatrenia	Zabezpečiť finančnú pomoc na zmiernenie náhlej núdze obyvateľom mesta Moldava nad Bodvou
Aktivity	Poskytovať jednorazové finančné dávky pre občanov v náhlej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v náhlej núdzi spoločne posudzujú, najmä na úhradu mimoriadnych výdavkov v zmysle VZN mesta Moldava nad Bodvou č. 96/2016 o poskytovaní jednorazovej dávky v náhlej núdzi
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	Počet žiadostí o jednorazovú dávku v náhlej núdzi
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

9.2.3 Podpora rodín s deťmi a mládeže

- Cieľ 1 Podpora formálnych a neformálnych aktivít občanov orientujúcich sa na pomoc rodinám s deťmi a mládežou
- 2 Podpora a rozvoj materských centier
  - 3 Podpora a rozvoj preventívnych programov

Priorita	Podpora rodín s deťmi s mládeže
Cieľ 1	Podpora formálnych a neformálnych aktivít občanov orientujúcich sa na pomoc rodinám s deťmi a mládežou
Opatrenia	Poskytovanie morálnej a mediálnej podpory
Aktivity	1 Poskytovanie priestorov pre stretávanie sa občanov orientujúcich sa na rodinu s deťmi a mládežou
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	Počet aktivít občanov orientujúcich sa na pomoc rodinám s deťmi a mládežou
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

Priorita	Podpora rodín s deťmi s mládeže
Cieľ 2	Podpora a rozvoj materských centier
Opatrenia	Prevenia podpory rodiny
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prevádzka materského centra ponúka aktivity pre rodičov s deťmi a tým prispieva k zníženiu sociálnej izolácie 2. Tvorba, realizácia a finančná podpora prarodinne orientovaných programov na podporu rodičovstva a náhradného rodičovstva.
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	Počet klientov materského centra
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

Priorita	Podpora rodín s deťmi s mládeže
-----------------	---------------------------------

Cieľ 3	Podpora a rozvoj preventívnych programov
Opatrenia	Prevenia podpory rodiny
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prevádzka materského centra ponúka aktivity pre rodičov s deťmi a tým prispieva k zníženiu sociálnej izolácie 2. Tvorba, realizácia a finančná podpora proroďinne orientovaných programov na podporu rodičovstva a náhradného rodičovstva.
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	Počet klientov materského centra
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

9.3 Cieľová skupina – Margilizovaná rómska komunita

9.3.1 Skvalitnenie života MRK

- Cieľ 1 Rozvoj terénnej sociálnej práce
- 2 Podporiť zvyšovanie kvality výchovy a vzdelávania
  - 3 Zlepšenie podmienok bývania

Priorita	Skvalitnenie života marginalizovanej rómskej komunity
Cieľ 1	Rozvoj terénnej sociálnej práce
Opatrenia	Podpora sociálnej práce v marginalizovanej rómskej komunity formou terénnych sociálnych pracovníkov
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaviesť sociálnu prácu ako samostatnú formu terénnej sociálnej služby zameranú na sociálny monitoring a prevenciu, nové formy sociálnej práce 2. Vstup do národného projektu terénnej sociálnej práce
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027

Merateľné ukazovatele	Počet klientov, ktorí využili služby terénnych sociálnych pracovníkov
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

Priorita	Skvalitnenie života marginalizovanej rómskej komunity
Cieľ 2	Podporiť zvyšovanie kvality výchovy a vzdelávania
Opatrenia	Zvýšenie vzdelanostnej úrovne rómskych žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. zabezpečiť účasť detí zo sociálne znevýhodneného prostredia na vzdelávaní 2. zabezpečiť dopravu detí do školy /školský autobus/ 3. zvýšiť motiváciu, zlepšiť školské výsledky i dochádzku rómskych detí do školy 4. odstrániť záškoláctvo v spolupráci so základnými a materskými školami
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	<ol style="list-style-type: none"> 1. účasť detí z MRK na vzdelávaní 2. počet detí z MRK, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou/základné a materské školy v meste Moldava nad Bodvou

Priorita	Skvalitnenie života marginalizovanej rómskej komunity
-----------------	---

Cieľ 3	Zlepšenie podmienok bývania
Opatrenia	Zabezpečiť projekt Prestupného bývania
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. vypracovať projekt Prestupného bývania 2. Zabezpečiť vhodné priestory na realizáciu projektu
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	počet občanov zúčastnených na projekte prestupného bývania
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou/základné a materské školy v meste Moldava nad Bodvou

9.3.2. Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami

- Ciele:
- 1 Podporovať a rozvíjať existujúce sociálne služby
  - 2 Podporovať a rozvíjať existujúce podporné služby

Priorita	Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami
Cieľ 1	Podporovať a rozvíjať existujúce sociálne služby
Opatrenia	Prevádzkovanie a zabezpečenie sociálnej služby v Komunitnom centre Kálo jilo-Čierne srdce na ulici Budulovskej
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udržanie súčasnej kapacity zariadenia v prípade možnosti jej zvýšenie 2. Renovácia vnútorných priestorov zariadenia 3. Rozšírenie voľnočasových aktivít pre klientov
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027

Merateľné ukazovatele	Počet prijímateľov sociálnej služby
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

Priorita	Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami
Cieľ 2	Podporovať a rozvíjať existujúce podporných služieb
Opatrenia	Prevádzkovanie a zabezpečenie práčovne a strediska osobnej hygieny v Komunitnom centre Kálo jílo-Čierne srdce na ulici Budulovskej
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udržanie súčasnej kapacity zariadenia v prípade možnosti jej zvýšenie 2. Renovácia vnútorných priestorov zariadenia 3. Rozšírenie voľnočasových aktivít pre klientov
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	Počet prijímateľov sociálnej služby
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

9.4 Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb

Cieľ 1 Pomoc občanom pri získavaní základných informácií v oblasti poskytovania sociálnych služieb

2 Rozvoj spolupráce s partnerskými organizáciami v oblasti sociálnych služieb

3 Zvyšovanie odbornosti pracovníkov v sociálnych a komunitných službách

Priorita	Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb
Cieľ 1	Pomoc občanom pri získavaní základných informácií v oblasti poskytovania sociálnych služieb
Opatrenia	Vytvorenie systému zabezpečenia informovanosti občana o sociálnych a s nimi súvisiacich službách
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. zvýšiť úroveň informovanosti o sociálnych službách v meste a o aktivitách mesta v sociálnej oblasti 2. propagácia sociálnych služieb prostredníctvom: <ol style="list-style-type: none"> a) webovej stránky mesta Moldava nad Bodvou b) mestskej televízie c) mestského spravodajcu
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	<ol style="list-style-type: none"> 1. aktualizovaný informačný materiál 2. možnosti prístupu k materiálu listinná, elektronická 3. počet spracovaných podnetov a návrhov od občanov mesta
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

Priorita	Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb
Cieľ 2	Rozvoj spolupráce s partnerskými organizáciami v oblasti sociálnych služieb
Opatrenia	Vytvoriť stabilnú sieť spolupráce na podporu občanov mesta Moldava nad

	Bodvou v nachádzajúcich sa v nepriaznivej sociálnej situácii
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. systematická spolupráca partnerských organizácií podľa cieľových skupín obyvateľstva 2. pravidelné pracovné stretnutia so zameraním na riešenie konkrétnych nepriaznivých situácií
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	<ol style="list-style-type: none"> 1. počet stretnutí s partnermi 2. počet riešených nepriaznivých situácií 3. počet partnerov
Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta, granty, dotácie
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

Priorita	Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb
Cieľ 3	Zvyšovanie odbornosti pracovníkov v sociálnych a komunitných službách
Opatrenia	Potreba uplatňovania nových prístupov a metód v oblasti poskytovania sociálnych a komunitných služieb
Aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. zvýšenie odbornosti pracovníkov prostredníctvom školení, seminárov a vzdelávacích aktivít 2. prijímanie zamestnancov, ktorí spĺňajú požadované kvalifikačné predpoklady
Predpokladané obdobie realizácie	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele	<ol style="list-style-type: none"> 1. počet vzdelávacích aktivít 2. počet zamestnancov zúčastnených na vzdelávaní

Predpokladané zdroje financovania	rozpočet mesta
Garant/Partner	Mesto Moldava nad Bodvou

10. MONITOROVANIE A HODNOTENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU

Proces monitorovania a hodnotenia komunitného plánu je dôležitou súčasťou realizácie aktivít, ktoré boli zadefinované v strategickej časti dokumentu.

Komunitný plán je rozvojový dokument, ktorého aktivity mesto Moldava nad Bodvou priamo realizuje alebo vytvára a podporuje vytvorenie podmienok na ich realizáciu inými subjektmi v prospech sociálneho rozvoja mesta.

Komunitný plán je otvorený, verejne dostupný dokument, priebežne aktualizovaný a reagujúci na prichádzajúce podnety, príležitosti a zmeny vnútorného a vonkajšieho prostredia.

10.1 Účast' na komunitnom plánovaní

Na komunitnom plánovaní sa môžu zúčastňovať aj občania mesta a široká verejnosť.

A to:

1. podaním písomného návrhu – preberá poverený pracovník za sociálnu oblasť,
2. ústnym návrhom – na Mestskom úrade sa vyhotoví úradný záznam o predložennom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom,
3. Osobou účasťou obce na verejnom zhromaždení

10.2 Zmena komunitného plánu

Počas priebežného hodnotenia a monitorovania plnenia stanovených cieľov a opatrení v KPSS je dôležité sledovať, vyhodnocovať realizačné procesy, zapracovávať do dokumentu KPSS zmeny (legislatívne, ekonomické, demografické a iné) v komunite, regióne i celej spoločnosti. Tieto zmeny v priebehu spracovávaní KPSS neboli známe, ale v priebehu nasledujúcich rokov sa uskutočnia a je nevyhnutné na ne flexibilne reagovať.

Komunitný plán možno meniť:

1. ak sa zmenia priority,
2. získanie finančných prostriedkov na konkrétne potreby
3. nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb

Doplnenie alebo zmena komunitného plánu sa uskutoční formou vypracovania návrhu na doplnenie alebo zmeny komunitného plánu, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, program, aktivity a úlohy. Návrh na doplnenie alebo zmenu predloží sociálne oddelenie mesta Moldava nad Bodvou na schválenie Komisii pre sociálne veci, bytové otázky a zdravotníctvo a následne mestskému zastupiteľstvu.

10.3 Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

Subjekt kontroly	vykonávajúci	Periodicita	Spôsob vykonania kontroly
Široká verejnosť		V priebehu platnosti KPSS od 2022 - 2027	Zverejnenie KPSS na webovej stránke mesta, vytvorenie možnosti kontroly plnenia cieľov a priorit širokou verejnosťou pripomienkovaním e-mailom, osobne na MsÚ alebo písomne - poštou
Komisia pre sociálne veci, bytové otázky a zdravotníctvo		vždy v priebehu I. štvrťroka kalendárneho roka, ktorý nasleduje po kalendárnom roku za ktorý sa KPSS hodnotí	Spracovanie informatívnej správy o plnení KPSS
Mestské zastupiteľstvo		vždy v priebehu I. štvrťroka kalendárneho roka, ktorý nasleduje po kalendárnom roku za ktorý sa KPSS hodnotí	Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená informatívna správa o plnení KPSS

11 ZÁVER

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky: „Koľko a aké služby je potrebné v danej komunite vytvoriť, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii?“. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Mesto preto musí využívať aj iné zdroje financovania.

Je na samospráve, ako zabezpečí svoje poslanie vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život.

Budúcnosť a ďalšie etapy komunitného plánu a realizácia cieľov plne preukážu či sa podarilo vytvoriť dokument, ktorý by v sebe zahŕňal odborné znalosti a aj názory a spätné väzby od užívateľov služieb a obyvateľov mesta pri zohľadnení súčasného i budúceho jeho sociálneho vývoja. Komunitný plán sociálnych služieb je neustále živý proces zisťovania potrieb, musí pružne reagovať na meniaci sa dopyt v závislosti na potrebách. Našou snahou je, aby sa komunitný plán sociálnych služieb stal trvalou súčasťou plánovacej praxe a prispel k rozvoju a skvalitneniu života občanov nášho mesta.

Dokument bol prerokovaný na 33. mestskom zastupiteľstve v Moldave nad Bodvou dňa 16.12.2021 a schválený uznesením č. 511/2021.

JUDr. Ing. Slavomír Borovský
primátor mesta